

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Філософський факультет
Кафедра етики, естетики та культурології

Кваліфікаційна робота за спеціальністю 034 «Культурологія»
на здобуття освітнього ступеня магістра культурології

ТРАНСФОРМАЦІЯ ТВОРЧИХ ПРАКТИК В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ
(на прикладі медіаплатформи Ютуб)

Студент-виконавець:

Алексеевко Анастасія Олексіївна

II курс,

спеціальність 034 «Культурологія»

ОНП «Культурологія»

(підпис)

Науковий керівник:

Рихліцька Оксана Дмитрівна

кандидат філософських наук, доцент

Допущено до захисту:

Зав. кафедри _____

Київ-2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
 РОЗДІЛ 1. ТВОРЧІ ПРАКТИКИ В ЕПОХУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
1.1.Поняття творчих практик та сутності творчої діяльності в умовах глобалізації.....	7
1.2. Динаміка «самореалізації особистості» та концептуалізація напрямків у межах Ютуб	13
 РОЗДІЛ II. СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ МЕДІЙНИХ ПЛАТФОРМ	
2.1.Творчість як процес самореалізації: від осяяння до краудсорсинг.....	27
2.2.Напрями самореалізації особистості в контексті дозвіллевої практики/культури	35
 РОЗДІЛ III. ПЕРФОРМАТИВНА ПРАКТИКА КОМУНІКАЦІЇ ПЛАТФОРМИ ЮТУБ	
3.1.Професійна компетентність креатора у становленні та самореалізації особистості.....	48
3.2.Практики креативної економіки в медіа просторі Ютуб	56
3.3. Сучасні трансформації культурного простору та творчого потенціалу особистості.....	72
ВИСНОВКИ	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	83

ВСТУП

Актуальність дослідження полягає у розкритті культуротворчої та регулятивної значимості Ютубу, як медіаплатформи та відсутність висвітлення подібної проблематики вітчизняними дослідниками в межах Ютубу як нової медіаплатформи, що покликана формувати нове комунікативне середовище та пов'язана з розвитком глобалізаційних процесів як таких, що викликають необхідність роботи мультифункціональної медіаплатформи, якою виступає Ютуб та здатні формувати й регулювати процеси, пов'язані з виникненням інтересу та залученості до певних творчих практик, розвиток якої можливий завдяки можливостям медіа платформи Ютуб. Подібний контекст застосування медіа платформи Ютуб в рамках культурологічного аналізу має широке поле для подальшого дослідження впливу візуальних практик на спосіб життя як окремої особистості, так і в межах конкретного середовища, створеного на базі ютубу. Існує широка варіативність аналізу можливостей медіа платформи як майданчику впливу на особистість та суспільні утворення на базі ютубу, оскільки ютуб за своїми технічними можливостями та широким полем використання серед користувачів сприймається переважно в контексті окремих категорій, які впливають з розвитку медіакультури та запитів аудиторії з певною потребою, яку даний майданчик наразі успішно втілює за рахунок розширення функціоналу та трансформацією внутрішньої взаємодії як в межах медіа платформи, так і поза нею. Різноманітність доступних творчих практик дозволяє зосередити увагу на розвитку особистості в контексті впливу контенту на формування її смаку, врахування вподобань, а також отримання певних навичок і вмінь в межах використання ютубу. З пасивної дозвіллевої платформи ютуб поступово перетворюється на майданчик активної комунікативної взаємодії, що дає змогу розвивати як функціональні можливості майданчику, так і формувати активний вплив на діяльність людини в повсякденному житті, створюючи при цьому активне комунікативне середовище, здатне впливати не лише на функціонування ютубу як системи, а й функціонування людини як в

цій системі, так і поза нею, шляхом використання отриманих знань, інтересів, навичок та вмінь, які наразі пропонує медіа платформа Ютуб.

Ступінь розробленості проблеми. Основу дослідження складають культурологічні, філософські, психологічні, соціологічні та інші наукові праці, що піднімають проблеми вивчення можливостей медіа платформи Ютуб та її впливу на формування світоглядних позицій і самореалізацію особистості. Що досить активно досліджується зарубіжними дослідниками, такими як David Gountlet, в роботі «Making is Connecting, The social meaning of creativity, from DIY and knitting to YouTube and Web 2.0, який пов'язує діяльність в рамках Ютубу з можливістю вибудови професійної взаємодії та аналізує шляхи розвитку особистості завдяки використанням навичок, які вона отримала під час користування медіа платформою Ютуб. Серед інших зарубіжних дослідників, які займаються проблематикою розвитку веб технологій та їх використання у сфері культури, виділяється Marialaura Ghidini «Curating on the Web: The Evolution of Platforms as Spaces for Producing and Disseminating Web-Based Art», що в цілому наводить переваги використання нових медіа платформ для популяризації та втілення нових проектів завдяки можливостям, які з'являються з сучасним розвитком технологій.

Культурологічна складова проблематики висвітлюється у працях Р. Барта, П. Бурдьє, Ж. Ліотара, Н. Лумана, М. Маклюєна, що активно вивчали медіа простір та його вплив на розвиток особистості. Значна увага зосереджується на понятті «Публічна сфера» за Хабермасом, але в контексті розвитку творчих практик та комунікації в межах Ютуб. Питання мотивації та потреби у самореалізації розглядається в контексті праці А. Маслоу «Мотивація і особистість» Оскільки Ютуб функціонує лише з 2006 року, а основний період змін припадає на останнє десятиліття, то в рамках медіаплатформи Ютуб залишається широке поле для вивчення вибудови творчої взаємодії між учасниками платформи та механізмів створення особливого комунікативного поля, яке формується на базі як окремих каналів, так і в рамках медіа платформи взагалі. Особливим пунктом у контексті дослідження

медіаплатформи Ютуб є творчі практики - виступають в рамках принципу «sharing, making, connecting»-обмін, створення, взаємодія, що становлять основу діяльності медіа платформи у головному завданні - створенні особливого комунікативного середовища, в рамках якого можливий обмін думками та інформацією, спільної участі у створенні чогось нового, та об'єднанні в межах спільності інтересів на базі конкретного ютуб каналу, який виступає базовим майданчиком для створення своєї спільноти за інтересами завдяки можливості медіаплатформи Ютуб.

Слід відзначити, що праці вітчизняних вчених до останнього часу не мали системного підходу до вивчення та об'єктивного аналізу, оскільки переважно зверталися до опису основних процесів, що регулюють творчу діяльність загалом, що впливають на формування інтересів та смислів, визначення поняття креативність, та в більшості в рамках міждисциплінарного дискурсу, переважно у сфері психології, філософії та педагогіки. Досить активно розглядається медіа платформа в рамках журналістики в дослідженнях, зокрема О. Красноярової, де увага фокусується на визначенні поняття медіа платформа та принципи її функціонування, візуальних досліджень литовської дослідниці А. Усманової, в контексті мистецтвознавства та соціології, а також вітчизняних дослідників візуальної культури, що розглядають проблеми співвідношення візуальних практик та мистецтва в мережі Інтернет, проблеми візуальної медіакультури та розвитку сприйняття та візуальної культури постсучасності (О. Павлова, О. Пушонкова, А.Тормахова, Н. Череповська, і ін).

Об'єктом дослідження є творчі практики особистості в сучасних комунікативних процесах медіаплатформи Ютуб.

Предметом дослідження: творчі практики медіаплатформи Ютуб, як спосіб самореалізації особистості в сучасних умовах.

Усвідомлення цієї потреби породжує відповідну мету дослідження і діяльність по її реалізації спонукає розглянути вплив творчих практик медіа платформи Ютуб на самореалізацію особистості, становлення та формування своєрідного комунікативного поля, яке виникає з розвитком глобалізаційних

процесів. Відповідно до поставленої мети **завданнями** магістерського дослідження є:

- проаналізувати трансформації творчої діяльності з виникненням медіаплатформи ютуб (основні категорії взаємодії та комунікації в рамках мережі Інтернет);
- означити поняття «творчих практик» в межах медіаплатформи Ютуб, як основного засобу комунікації та культуротворчого елементу в контексті дозвілєвої культури;
- визначити поняття «медіаплатформа» як майданчику для створення і продукування комунікативного/креативного поля, що виникає в рамках Ютубу;
- виокремити основні механізми впливу на користувачів та елементи взаємодії між учасниками медіаплатформи Ютуб;
- довести, що медіаплатформа Ютуб виступає засобом комунікації в сучасних умовах та сприяє самореалізації особистості на основі творчих практик.

Теоретичною й методологічною основою дослідження виступають наукові праці в сфері культурології, філософії, соціології, психології та інші, присвячені темі дослідження. Дослідження ґрунтувалося на використанні порівняльного, методів аналізу і синтезу функціонування такого феномену як медіа платформа, виокремлюється категоріальний апарат в межах платформи, що включає в себе розуміння поняття «творчі практики», алгоритми Ютубу, комунікативне поле в рамках медіа платформи а також формування практичних рекомендацій щодо застосування можливостей медіа платформи Ютуб задля розвитку не лише творчих здібностей та практик в межах взаємодії, а й перетворення «любительської» взаємодії на професійну.

Структура дипломної роботи складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури.

РОЗДІЛ І. ТВОРЧІ ПРАКТИКИ В ЕПОХУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

1.1. Поняття творчих практик та сутність творчої діяльності в умовах глобалізації

Ютуб як медіаплатформа переважно докладно розглядається та аналізується в сфері журналістики та інформаційних технологій. У цих сферах звертається увага здебільшого на технічні характеристики та можливості відеохостингу для розміщення інформації та її поширення серед користувачів мережі Інтернет. Зауважують також аналітичні дані з використання платформи аудиторією, а точніше споживачами тих продуктів, які здатна в собі розмістити платформа Ютуб. Зокрема, важливими аспектами є такі характеристики як залученість аудиторії та її зворотний зв'язок у вигляді коментарів, вподобань та поширень у своїх соціальних мережах.

Ютуб поступово перетворюється на місце перетину людських інтересів, захоплень, а також навичок і вмінь та способів їх набуття за допомогою різноманітних практик, які розглядаються в даному дослідженні. Окремі категорії контенту поєднують у собі такі функції як збереження, відтворення та поширення медіа продукту серед цільової аудиторії та формування спільноти, об'єднаної за інтересами та потребами. Якщо звернутися до класичного розрізнення потреб, які розглядав наприклад А. Маслоу, що досі не втрачають власної актуальності, можна прослідкувати трансформацію процесу задоволення цих потреб та поступової залученості до нових понять та категорій, які в подальшому формують світогляд і в цілому впливають на світосприйняття як окремої особистості, так і спільноти загалом.

Якщо конкретизувати напрям даного дослідження, то головним завданням, яке лежить в основі цієї роботи, є показати різноманітність можливостей медіаплатформи, її розвиток від початку діяльності до сучасного стану та завдяки розширеним функціональним можливостям довести, що медіаплатформа Ютуб є одним з основних важелів впливу на формування

культури суспільства та розвитку особистісних якостей, інтересів та вподобань мільйонної аудиторії за допомогою мережі Інтернет та вільного доступу до нього майже з кожного куточка планети.

Велика роль у формуванні життєвих ідеалів, цілей та ціннісних орієнтацій належить творчим практикам, які ще називають дозвілєвими. Для розуміння визначень у рамках дослідження доцільним вважається означення сутності понять, які лежать в основі, тому виокремлюються наступні поняття: творчі практики, творчість, культура дозвілля, комунікативна та економічна культура, а також розвиток особистості, формування, процес, сприйняття, направленість, мотив, інтерес, індивідуальність, спосіб життя та цінність.

Отже, у книзі М. Аріарського «Прикладна культурологія» наведено визначення категорій, які, з точки зору дослідження, суттєво впливають на розуміння сутності та взаємозв'язок між основними поняттями в рамках культурологічного аналізу на прикладі медіаплатформи Ютуб.

Так, розвиток особистості розглядається як суспільно обумовлений процес, що стимулюється навчанням та вихованням, сприяє накопиченню та реалізації нових фізичних, інтелектуальних, моральних та інших якостей індивіда, який призводить до ціннісних змін. Отже, далі доцільно згадати поняття «цінність». Цінність – особистісне і соціально забарвлене ставлення до світу, що виникає на основі індивідуального і сукупного соціального досвіду. Найвища цінність людства – сама людина, вічні цінності-істина, добро, краса, любов. [2, с. 226]

З визначення цінностей розвивається формування особистості, яке визначається як “планомірне створення, осмислення та послідовне надання будь чому певної форми, цілеспрямоване прищеплення індивіду чи соціальній спільності певних рис, властивостей та якостей”. [2, с.226]. На прикладі медіаплатформи розглядається саме процес формування вподобань, навичок та вмінь під час використання можливостей ютубу.

Оскільки у дослідженні акцент зміщується на розвиток творчості та творчих практик, варто зазначити розуміння творчості, яку розглядають як

перетворювальну діяльність, що руйнує старе заради нового і створює на основі старого суспільно ціннісне нове. Новизна, оригінальність, суспільна значимість творчості «і процес, і результат». Творча діяльність – лише процес [2, с. 221], що в результаті впливає на результат, який отримує особистість від творчої діяльності.

Отже, визначення творчої діяльності дає змогу виокремити поняття творчих практик, які в контексті даного дослідження розглядаються як ті, що в результаті своєї взаємодії і впливу на людину розвивають її творчі здібності, впливають на самореалізацію та дають можливість опанувати практичні навички та вміння, які людина може застосовувати для покращення якості життя та загальних змін у системі світогляду та соціальної взаємодії.

Тут варто виокремити поняття «соціокультурної активності», яке розуміється як «інтегральна якість особистості, що відображає її життєву позицію та знаходить своє вираження в морально мотивованому прагненні та готовності брати участь і проявляти ініціативу в діяльності, що пов'язана зі створенням, засвоєнням, збереженням та подальшим розвитком цінностей культури» [2, с. 220]. В межах медіаплатформи Ютуб активно розвивається комунікативна взаємодія, яка формує середовище, в якому основна увага приділяється розвитку особистості як такої, що здатна сформувати певні преференції щодо вибору творчих практик, доступних в мережі Інтернет та ютубі зокрема.

Медіа платформа Ютуб першопочатково планувалася як відеохостинг, який може містити в собі чималий об'єм відео файлів та була свого роду проривом у сфері інформаційних технологій, чим привертала до себе увагу користувачів. Медіаплатформа Ютуб існує з 2006 року, тобто період сучасності визначається за останні п'ятнадцять років, за які ютуб трансформується від сховища, на яке можна завантажити будь-який обсяг відеоматеріалів, до нового комунікативного майданчика в рамках культурної взаємодії як основного засобу комунікації між користувачами, обміну та створення нового творчого

продукту, який згодом перетворюється на культурний продукт та складає основу креативної економіки.

Якщо спочатку на платформу можна було завантажувати чи не будь-який матеріал і вміст цього матеріалу не відслідковувався належним чином, з'явилися питання щодо дотримання авторських прав користувачами, згодом було встановлено систему контролю за змістом контенту, який потрапляє на Ютуб, а поступово з'явилася можливість використовувати дану платформу як рекламний майданчик, активну мережу для спілкування та основу креативної економіки, основні аспекти якої розглядаються у наступних розділах дослідження.

Отже, якщо не звертатися детально до кожного з етапів формування системи Ютуб, яка успішно функціонує в наш час з численними обмеженнями з одного боку, та покращеннями вмісту з іншого боку, можна прослідкувати розширення можливостей як самої платформи та тих, хто нею керує, так і для тих, хто її використовує.

Ютуб наразі розглядається і як потужна соціальна мережа, і як майданчик для професійного зростання, адже за період існування платформи з'явилася нова професія «блогер», яка раніше могла втілитися напевно лише в образі телеведучих реаліті шоу та серіалів, які були колись на піку популярності. Тепер чи не кожен охочий, хто має вільний доступ до мережі Інтернет та трохи вільного часу і елементарного вміння користуватися комп'ютером може створити власний канал, і за бажанням та дотриманням деяких умов чи сприятливих обставин розвивати його у будь-якому напрямі, доступному для реалізації в сучасних умовах.

Зважаючи на достатньо тривалу історію розвитку платформи зауважимо, що завдяки вдосконаленню інтерфейсу, який використовує платформа зараз, створенню інтуїтивно зрозумілих елементів пошуку необхідного матеріалу, виокремлення його структури, чітке розмежування за категоріями та надання можливості комунікації між користувачами платформи, творцями каналів, яких

в подальшому називатимемо креаторами та споживачами, тобто тими, хто отримує певний продукт або послугу за допомогою медіа платформи Ютуб.

В рамках кваліфікаційної роботи виокремлено основні категорії контенту, які мають найбільший практичний вплив як на аудиторію-споживача, так і на творця-креатора.

У ході дослідження розмежовуються види діяльності, способи залучення аудиторії, створення формату взаємодії між споживачем і творцем, подальшої монетизації цієї взаємодії для творця, а також варіанти співпраці в рамках платформи між спорідненими за напрямком каналами та, навпаки, конкурентних переваг і способу впливу на аудиторію, її залучення та підтримання інтересу до продукту, який створюється в рамках активної взаємодії.

До кожної з моделей взаємодії між креатором та споживачем додається також аналіз практичного впливу на життя людини, яка використовує ютуб чи не кожного дня. Детальніше класифікація форматів взаємодії та часу, який проводиться та витрачається на створення і споживання продукту наведена в подальших розділах, які безпосередньо стосуються процесу перетворення взаємодії в рамках ютубу на культурний та маркетинговий продукт, який досі не втрачає актуальності та набирає обертів за охопленням інформації, збільшенням аудиторії глядачів та взаємодією в рамках сформованого середовища на території конкретного каналу.

Ютуб перетворюється на свого роду Всесвіт у Всесвіті мережі Інтернет та продовжує формувати світогляд, впливати на потреби особистості та суспільств, інтегрувати сучасні цінності в життя за допомогою доступних технічних засобів.

Отже, можемо виокремити не лише розвиток платформи за рахунок активності користувачів, а й розвиток людини в рамках певної спільноти, що не обмежений ані часовим простором, ані географічним положенням. Досі актуальним постає питання доступності інформації в рамках глобалізаційних

процесів, які продовжують розвиватися за допомогою мережі Інтернет та медіапатформи Ютуб зокрема.

Отже, визначено, чим відрізняється поняття медіа платформа, які основні переваги та недоліки її використання з точки зору залученості в процеси, які відбуваються в рамках мережі та виходять поза неї, а також виокремити основні елементи в ланцюгу взаємодії та підтримки успішного функціонування і розвитку даної медіаплатформи через творчість, доступність прикладних ресурсів та зміну поглядів на процес саморозвитку та самореалізації особистості в рамках сформованого середовища, зокрема завдяки розвитку творчої діяльності в умовах глобалізації.

1.2. Динаміка самореалізації особистості та концептуалізація напрямків у межах ютуб.

Розглядаючи детальніше діяльність ютуб каналів слід звернутися до концептуалізації напрямків у межах Ютубу. Під концептуалізацією мається на увазі виділення концепції взаємодії між креатором та аудиторією, а також виокремлення основних елементів впливу такої взаємодії на самореалізацію особистості.

Для аналізу обрано декілька англійськомовних каналів, різних за тематикою, проте таких, що тим чи іншим чином мають інформаційну та розважальну функцію в своїй основі. Також для більш доцільного визначення діяльності обрано декілька російськомовних каналів, що спеціалізуються на створенні контенту з різноманітною тематикою, проте з однією метою – донести до споживача можливість саморозвитку та самореалізації шляхом перетворення існуючої реальності за допомогою творчості та виокремити такі моделі втілення їх у життя, які можуть стати в основі професійної діяльності чи в покращенні навичок з певного виду діяльності – від вивчення іноземної мови до процесів створення власного бізнесу та вивчення алгоритмів взаємодії в рамках медіаплатформи Ютуб та поза нею. [81]

Завдяки технічним можливостям, тематичному різноманіттю контенту користувачу медіаплатформи стають доступними такі практики, які раніше потребували спеціального навчання та потрапляння в конкретне середовище, що має спільну мету та завдання і працює над втіленням їх у життя за безпосередньої взаємодії в реальному житті через зустрічі, обговорення та подальшу роботу над реалізацією певних завдань. Ютуб надає можливість не лише розширити межі власних інтересів, а й сформувати нове коло спілкування, залучитися до нового формату цифрової взаємодії, при цьому не обмежуючись лише використанням медіаплатформи як бази втілення задумів.

Серед наявних творчих практик і каналів, що спеціалізуються на них в межах Ютубу виокремлюємо такі напрямки, які найбільш активно залучають користувачів до перегляду та впливають на світосприйняття та самореалізацію

особистості. До них відносяться канали з вивчення іноземної мови, лайфстайл-блогери, які транслюють для аудиторії важливість саморозвитку та самоосвіти, опанування корисних звичок, що впливають на продуктивність та відповідно покращують якість життя.

Окрім того, величезним пластом, що впливають на самореалізацію особистості як в межах тубу так і поза ним, є різноманітні канали, що спеціалізуються на розвитку конкретних навичок та вмінь, переважно пов'язаних саме з творчістю. До таких каналів відносяться канали в основі діяльності яких лежить демонстрація практичних та технічних складових опанування творчої практики такої як пошиття одягу, створення вишивки (ручної або машинної) за допомогою конкретних технік, оформлення житла та творчих майстерень, що стали особливо популярними під час карантину.

Основою для цих каналів стають творчі практики, які ми виокремлюємо як такі, що в процесі їх опанування народжується практичний результат діяльності та отримується певна навичка і вміння для споживача. До таких практик належать майстер-класи зі створення будь-яких елементів одягу, предметів інтер'єру, прикрас чи корисних дрібниць, які можна опанувати без володіння спеціальними навичками на початку знайомства з даним видом діяльності.

В той же час, в процесі подібної взаємодії можливий розвиток і набуття навичок як з нуля, так і коли певна база вже присутня і навіть за наявності освіти в той чи іншій сфері, контент залишається корисним та інформативним. Отже існують розгалуження каналів, які спеціалізуються лише на трансляції та розкритті навичок та вмінь без попередньої бази, як прийнято говорити – «з нуля», так і за вже наявних навичок і вмінь, здобутих як в межах медіаплатформи так і поза нею.

Існує безліч прикладів подібної взаємодії, коли канали обирають не один варіант взаємодії з аудиторією, а розвивають напрямки доступні для споживача та формують окремі категорії в рамках своїх каналів, де показано приклади взаємодії для новачків, тих, хто продовжує вивчати (середній рівень володіння

навичками) та для професіоналів, які прагнуть вдосконалити власні вміння з плином часу. Оскільки тенденції розвитку людства демонструють необхідність постійного зростання та покращення вже існуючих навичок та вмінь, особливо з розвитком глобалізаційних процесів та конкуренцією, яка виникає як в професійному полі, так і на особистому, що свого роду стимулює особистість до зростання та покращення своїх вмінь у зв'язку з вимогами сучасного стану речей.

Окрім такої варіативності практик, як розмежування за рівнем аудиторії, виділяються також окремі категорії креаторів каналів та моделі вибудови комунікації зі споживачами контенту. Тут можливий поділ за видом доступу до інформації: платний чи безоплатний, фрагментарний та такий, що потребує вивчення протягом курсу майстер-класів, за типом необхідності попередніх навичок та вмінь-для новачків, середній рівень володіння й професійний тип взаємодії в рамках формування комунікативного поля в межах ютубу. При чому наведені варіанти можуть комбінуватися залежності від тематики каналів, кількості учасників взаємодії, особливостей пори року та часового проміжку, який потрібен для опанування того чи іншого виду діяльності.

Щодо комбінування платних та безоплатних майстер-класів, розділення курсів за вміннями для новачків та професіоналів, виокремлюються декілька найбільших каналів, які мають широку нішеву наповненість, тобто високий рівень конкуренції та відповідно варіативності взаємодії з аудиторією для привернення інтересу. На прикладах цих каналів демонструватиметься вплив обраного виду взаємодії на зворотній зв'язок від аудиторії, замученість глядачів до комунікації в межах каналів, активність переглядів та коментарів, а також аналіз позитивних і негативних аспектів того чи іншого виду взаємодії та системи функціонування медіаплатформи Ютуб загалом. [90]

Отже, в даному розділі виокремлюються особливості концепції взаємодії між учасниками платформи в межах спеціалізованих каналів, прослідковуються закономірності розвитку каналів в залежності від поведінки автора каналу та споживачів, які в даному випадку отримують конкретну практичну послугу, що

в подальшому тим чи іншим чином впливає на життя особистості як учасника комунікативної взаємодії в межах медіаплатформи Ютуб.

В умовах сьогодення все більше набувають поширення різноманітні соціокультурні практики, направлені на розвиток людини, її реалізацію в рамках спільноти. Відбуваються дедалі більше трансформації думок та поглядів на розвиток соціальних процесів, що зумовлено викликами з якими стикається суспільство, в тому числі виклики глобалізаційних процесів, розвиток конкуренції у сфері бізнесу та економіки, – загалом будь-яких форм культури. Із зростанням людських можливостей дуже швидко з'являються і негативні аспекти, які стають все більше відчутними для людей у XXI столітті.

Розглядатиметься творчість як культурна універсалія, яка присутня у повсякденних практиках сьогодення та є рушійною силою суспільних перетворень – від становлення особистості на шляху творчості – до регуляції економічних і соціальних відносин у рамках креативної економіки за допомогою медіаплатформи Ютуб.[81]

У контексті обраної тематики дослідження, а саме - впливу творчої діяльності на самореалізацію особистості та її інтеграції в сферу культурної економіки через зміну моделей сприйняття оточуючої дійсності в залежності від викликів повсякденності - присутнє широке поле для наукового дослідження взаємозв'язку творчих практик та бізнес-економіки, впливу трансляції парадигм самовдосконалення через творчість та реалізацію власних можливостей особистості завдяки сучасним платформам медіа-простору, які розглядатимуться в подальших розділах роботи.

В даному напрямку можливий розвиток проблематики як аналітичними, так і практичними методами в контексті культурологічного аналізу такої соціокультурної практики як творча діяльність.

З точки зору методології ми можемо навести такі наукові трактування творчості, які розглядають таке твердження стосовно творчості, в основі якого лежить думка, що основна роль сутності і функцій творчої діяльності в

соціальному аспекті - це створення принципово нових культурних форм(А. Уайтхед, Е. Гуссерль, Н. Гартман). Творчу діяльність розглядають і такі напрямки як прагматизм, інструменталізм та операціоналізм. Філософські аспекти творчості висвітлено в працях таких дослідників як М. Бахтін, М. Бердяєв, В. Біблер, В. Вернадський, Г. Гегель, Б. Кедрова, О. Лосєва та ін. Психологічні проблеми розвитку здібностей досліджували О. Леонтьєв, Б. Ломов, К. Платонов, В. Роменець, С. Рубінштейн, Б. Теплов та ін.

З погляду гуманістичної психології, сама сутність людини постійно рухає її у напрямку особистісного росту, творчості, якщо цьому процесу не заважають зовнішні, достатньо сильні обставини. До такого напрямку значною мірою схилилися такі зарубіжні теоретики, як А. Адлер, К. Гольдштейн, Д. Келлі, Г. Олпорт, В. Франкл, Е. Фромм, К. Юнг тощо.

Самореалізація є одним із культурних та соціальних феноменів, який має безліч напрямків дослідження та трактування сутності даного поняття в контексті будь-якого суспільного процесу, який в своїй основі базується на таких психологічних характеристиках як прагнення особистості розвиватися та пізнавати себе і оточуючий світ. Цей принцип лежить в основі життєтворчості особистості, який полягає у створенні власного життя, вибору виду діяльності, вчинків та їх наслідків.

Життєтворчість включає у себе сам процес життя людини, яка свідомо починає формувати своє життя протягом свого розвитку – з раннього дитинства до глибокої старості. У контексті даного дослідження ми звернули увагу на такий вислів щодо життєтворчості особистості, а саме: «Люди працюють, вирощують хліб, виплавляють метал, народжують і виховують дітей, створюють нові мистецькі шедеври, розвивають науку, культуру і освіту, мріють про щасливе життя своїх дітей і онуків. Цей процес і є процесом життєтворчості людини. Він не відворотний, не може бути зупиненим.» [5, с.6.].

Подібне висловлювання очевидно відображає початковий задум дослідження - показати вплив і трансформацію творчої діяльності протягом життя людини, формування її інтересів, потягу до життя, вивчення нового та зміну власних поглядів і вподобань за видом діяльності, в контексті хобі або захоплення в межах ютубу.

Сюди ж додається визначення поняття “інтерес”, наведене у книзі «Прикладна культурологія» М. Аріарського, що трактує його як активну направленість людини на будь-який предмет чи явище дійсності, що являє собою відносно постійну рису особистості, що сприяє розширенню світогляду, збагаченню знань і більш ефективному виконанню своїх соціальних функцій.

В контексті даного дослідження важливим видається визначення характеру взаємодії як в межах медіаплатформи ютуб, так і в системі суспільного життя загалом. У роботі відомого дослідника розглядаються ресурси та джерела влади в межах творчих дозвіллевих фігурацій мають поліморфний характер, вони можуть бути соціальними (нові знайомства під час реалізації творчих дозвіллевих практик), економічними (гроші, отримані з продажу виробів, створених у ході творчої діяльності), емоційними (поява нових відчуттів, емоцій, які розкриваються у творчому дозвіллі) тощо. Особливо актуальним даний опис стає в межах використання ютубу, оскільки основні види діяльності та залученості в комунікативні процеси, які відбуваються в середовищі медіаплатформи визначають подальшу самореалізацію людини в новому світовому порядку, що відбувається в умовах глобалізаційних перетворень.

Творчі дозвіллеві практики мають різні прояви, до них належать переважно такі види дозвіллевих занять, як художня творчість (малювання, написання віршів, прози, гра на музичних інструментах), художня самодіяльність, технічна творчість (конструювання, майстрування), аматорські заняття (колекціонування, рукоділля тощо). Останні приклади стосовно майстрування та рукоділля складають одні з найпопулярніших напрямків вивчення та комунікації при використанні тубу та формуванню відповідних

інтересів у споживача. Реалізована особистість, яка має сформовані смаки, уподобання, вміння та навички, які вона може використовувати впродовж свого становлення - певний ідеал сучасної людини. Кожного дня людина стикається з вибором - існувати у звичному режимі чи шукати нові можливості та способи втілити їх у життя. Це стосується як професійних навичок, так і особистих уподобань.

Очевидно, що чи не в кожного є певне захоплення, яке складає важливу частину його життя. У когось це може бути збирання колекції аксесуарів або елементів одягу, у когось - збір матеріалів за улюбленими фільмами чи серіалами, спостереження за життям акторів чи створенням власного сюжету за існуючими аудіовізуальними матеріалами на просторах Інтернету. Особливо актуальним це стає для створення контенту каналами, що спеціалізуються на створенні певних композицій з фрагментів популярних чи класичних фільмів, які описують екранну історію та спонукають до подальшого перегляду.

Перелік творчих та дозвіллевих практик, які може запропонувати ютуб для користувача обмежується лише сферою конкретних інтересів та способу проведення вільного часу. Викликає інтерес створення чогось нового, незвичайного, в чому і полягає завдання творчості, спостерігати за естетикою фільмів про ту чи іншу особистість чи компанію, бачити завзяття та мотивацію до дій. Одним із поштовхів до написання даної роботи став аналіз нових захоплень як способу самореалізації особистості завдяки творчим практикам та культуротворчим функціям які вони виконують в умовах сьогодення. Тому обрано аналіз питання, що ж керує людьми при виборі творчої діяльності, адже до неї можна віднести будь-який різновид діяльності - від звичного хобі до керування корпорацією або поєднання інформаційних технологій та креативних культурних практик.

У ході дослідження виокремлено ряд питань, розглянутих з точки зору культурологічного аналізу, а саме - варіацію творчих культурних практик на платформі Ютуб, аналіз процесів трансформації та адаптації творчої

діяльності, впливів на самореалізацію особистості та її становлення як члена суспільства. А також різноманіття та необмеженість творчості як соціокультурної практики, що складає собою основу життєдіяльності, а згодом як виявилось і життєтворчості, особистості та суспільства.

Якщо охарактеризувати творчість як соціокультурну практику, яка направлена на розвиток самореалізації особистості в процесі пізнання культури та середовища, в якому вона перебуває, то варто звернутися до її здатності розкрити власний культурний потенціал як особистості та члена суспільства.

Так, канадський дослідник Р. Стеббінс класифікував творчі дозвіллі практики, як різновид так званого “серйозного дозвілля” виокремлюючи “serious leisure” – активне, пов’язане з набуттям спеціальних навичок дозвілля, і “casual leisure” – рутинне дозвілля. Серйозне дозвілля не є тотожним активному, проте є його окремим проявом. Таке дозвілля є значущою альтернативою робочому часу і в перспективі може перерости в професійну діяльність. Завдяки творчим дозвіллевим практикам відбувається розвиток естетичних якостей особистості, підвищення її культурного рівня. [1, с.85]

У дискурсі впливу творчості на розвиток особистості ми звертаємося до самореалізації як культуротворчого процесу, що формує в особи погляд на оточуюче середовище та надає розуміння власних можливостей як члена соціальної групи.

Оскільки культура є тим, що перетворює натовп в суспільство, а індивіда в особистість, то в процесі свого становлення як повноправного члена суспільства людина освоює певні принципи, притаманні тому чи іншому середовищу і шукає найкращий спосіб пристосування та адаптації до зовнішніх обставин у конкретному соціокультурному просторі.

В межах практики формується той діяльно-творчий спосіб ставлення до дійсності, який виводить людину за рамки пристосувальної поведінки і визначає розвиток всієї матеріальної і духовної культури, всіх форм її життєдіяльності.[29, с.4].

Найважливішим в процесі роботи над дослідженням видається демонстрація використання медіаплатформи Ютуб для зростання особистості та формування певних навичок та вмінь, що впливають на подальшу взаємодію зі світом та спосіб життя загалом. Серед описаних каналів розглядатиметься декілька напрямків, що мають найбільшу за кількістю аудиторію, понад мільйон підписників, а також тих, що знаходяться на етапі зростання і мають трохи більше двадцяти тисяч підписників на своєму ютуб каналі. Широке поле для вивчення структуровано за концепцією взаємодії та способом ведення креаторами каналів та вибудови взаємодії в їх межах. Детальніше звертається увага на форми співпраці, формування в межах ютуб платформи професійного середовища та безпосередній шлях становлення від ідеї до кінцевого втілення за умови постійного розвитку, оскільки конкуренція та доступність видів і способів діяльності змушують пристосовуватися до вимог споживача та користувача для збереження і покращення результатів своєї праці.

Одними з перших каналів для аналізу обираються канали, що спеціалізуються на творчих практиках, пов'язаних з ремеслом у вигляді пошиття одягу, майстер-класів зі створення предметів інтер'єру, які легко втілити в життя новачку, який раніше нічим подібним не займався. В ході роботи над дослідженням прослідковується зміна сприйняття наявного контенту як з боку творця-креатора, так і з боку споживача-глядача. Креатор розуміє необхідність включати більше інформації, покращувати якість картинки та звуку, додавати нові форми комунікації з аудиторією, наприклад прямі ефіри на ютуб чи хвилинні відео, які слугують можливістю привітатися з аудиторією та встановити безпосередній контакт під час спілкування «віч на віч» за допомогою техніки.

Це дає змогу відчувати не лише креатору віддачу від аудиторії та аудиторії більше зрозуміти з ким вона має справу, адже спостерігається інтерес до більш близького знайомства з творцями цікавого контенту для відчуття більшої замученості та власне формування дружніх стосунків між користувачами платформи як в її межах, так і поза нею, оскільки часто подібне спілкування

переходить у дружні стосунки з певними людьми, формується певне близьке коло постійних глядачів, учасників комунікативного процесу. Завдяки таким перевагам платформи відбувається встановлення міцного зв'язку між учасниками взаємодії. [81]

Проте є й негативні аспекти в доступності такого спілкування. Оскільки постійна аудиторія каналів формується протягом певного проміжку часу та регулюється лише креатором каналу та алгоритмами ютуб, виникають неприємні ситуації, коли таке спілкування набуває негативного забарвлення з боку деяких користувачів платформи, які транслують негатив у бік креатора чи його аудиторії. В подібних випадках часто спочатку не обмежують свободу вираження думок, проте коли такі думки переступають межі здорового комунікативного процесу і з'являються образи чи погрози в адресу творця чи учасників спільноти, автори користуються можливістю заблокувати такого користувача. Але він досі може переглядати контент та слідкувати за діяльністю людини. З одного боку доступність та варіативність практик, що є в ютубі є перевагою для розвитку особистості та спільноти, проте в такі випадках ці властивості нівелюються, оскільки широке коло взаємодії не обмежує від негативу. В межах обраних для аналізу каналів такі випадки спостерігаються рідко, тому детальніше на цьому не загострюватимемо увагу, проте для окреслення ситуації в межах медіаплатформи подібний аспект впливу та взаємодії варто зауважити.

Креатор приймаючи правила користування платформою та розуміючи масштаби взаємодії знає ризики, з якими може зустрітися процесі взаємодії. Тому такі випадки часто регулюються за допомогою технічних можливостей ютубу та власне позитивної манери взаємодії в рамках комунікативного середовища.[70]

Оскільки творчі практики доступні для різноманітної цільової аудиторії, і часто її складають і діти і люди більш зрілого віку, тому варто звернути увагу на те, що доступність контенту регулюється самою медіа платформою під час завантаження креатором відео на майданчик. Тому питання безпеки з точки

зору прийнятності контенту регулюються відразу для запобігання можливих негативних наслідків. Дослідження ґрунтується саме на творчих практиках та варіантах взаємодії між учасниками платформи саме через універсальність таких практик та їхню практичну користь для особистість, яка виконує функції культури такі як регулятивну, комунікативну, пізнавальну і багато інших. З точки зору формування світогляду та залучення до певного процесу творчі канали мають ряд переваг, які наводяться у подальших розділах роботи.

Зараз для прикладу розглядатимуться канали, які покликані розвивати певні навички, мотивувати на певну діяльність та створювати щось власноруч відкидаючи сумніви через можливості невдач та втрати часу на безрезультатну діяльність, якою прийнято вважати прокрастинацію, коли людина бездіяльно ставиться до дійсності та втрачає час замість користі на дрібниці, які просто забирають час, не даючи при цьому практичної користі.

Отже, почнемо з каналів, які присвячено освітньому процесу та популяризації певних навичок серед аудиторії. До них відноситься канал «Модные практики с Паукште Ириной Михайловной», на прикладі якого прослідковується різноманіття моделей подачі інформації в рамках одного каналу. Канал розвивається впродовж декількох років, має близько восьмисот тисяч підписників, в своїй структурі має безкоштовні майстер-класи, які є у вільному доступі на каналі, декілька рубрик направлених на комунікацію між учасниками каналу, у вигляді прямих ефірів, робочих моментів роботи ательє з пошиття одягу, демонстрація складних технологічних вузлів та створення курсів, які викладаються на платформі Інстаграм, а в рамках каналу рекламуються серед аудиторії для залучення кількості покупців і учасників марафонів чи окремих курсів з пошиття одягу, доступних лише в межах даного каналу та з особливостями, які формують унікальність такого продукту як для аудиторії, так і для креатора.

Варто додати, що даний канал має декілька тематичних розгалужень з окремими ведучими окремих каналів, які спеціалізуються як на приверненні уваги до платних курсів, так і на демонстрації у вільному доступі повного

процесу пошиву наприклад дитячих суконь чи нижньої білизни, залежно від запитів аудиторії.

На противагу діяльності попереднього каналу, канал «Я жінка», кількість підписників якого наразі досягає відмітки більше ніж триста тисяч осіб обрав для взаємодії з аудиторією модель трансляції щоденних уроків з пошиття одягу абсолютно безкоштовно, додаючи окрім повноцінних пошивів огляди тканин, готових виробів, моделювання від початку до кінця, огляд необхідних матеріалів та цікавих моделей.

Окрім зазначених вище прикладів на каналі також присутнє відео про особистість креатора, її досвід та особливість роботи в межах каналу, які формати взаємодії прагне розвивати авторка, які запити від аудиторії планує втілювати. Коли кількість відео на каналі від одного відео на тиждень зросла до відео на день щоденно, зросла кількість підписників, авторка ввела декілька рубрик за рівнем володіння певних навичок, наприклад складного моделювання для тих, хто володіє певним рівнем, і пошиття за готовими лекалами від А до Я для тих, хто лише навчається чи звик до подібного формату роботи з творчої практикою. Адже процес пошиття одягу може бути як захопленням так і професійною діяльністю.

Ще одним прикладом з формування смаку аудиторії та активності на каналі слугує канал Ірини Вардересян, який зараз має назву «SewingStyle IrinaVard». Раніше авторка каналу транслювала регулярний процес пошиву складних виробів, які відшивала для своїх клієнток у домашній майстерні. Зараз, з розвитком професійної діяльності та зростанням попиту серед аудиторії Ютуб, з облаштуванням власної творчої майстерні стала випускати відео з оглядами готових робіт, фрагментів роботи над виробами, огляд модних спеціалізованих журналів та дещо про діяльність ательє. Важливо зауважити, що канали «Модные практики» [90] и «IrinaVard» є прикладом не лише спільної тематики, а й деякою мірою конкуренцією серед користувачів ютубу, оскільки вони діють в межах одного міста, деякі користувачі часто наголошують на тому, що другий канал наслідує оригінальний задум модних практик і на цьому

фоні демонструється негативний аспект комунікативної взаємодії в межах ютубу. Оскільки Інтернет простір необмежений за географічними межами, мовними кордонами та має таку різноманітність доступних тематик, що подібна комунікація і створення штучної конкуренції між двома абсолютно різними виробниками є недоцільною та неефективною в межах медіаплатформи Ютуб.

Кожен з каналів має свій стиль взаємодії з глядачами, власний стиль і погляд, окремі елементи техніки та ставлення до життя, тому взаємодія між цими каналами і в межах цих каналів має розвиватися і розвивається абсолютно гармонійно і незалежно один від одного. Унікальність стилю, манера подачі інформації та стиль спілкування відіграють основну роль у налагодженні комунікативної взаємодії між учасниками окремих каналів. Тому тут лише показується варіативність моделей спілкування, вибудови формату взаємодії з учасниками творчої комунікації та кінцевого результату у вигляді позитивних відгуків від учасників комунікативного процесу. Словами підтримки та фото результатів, які стали можливими завдяки діяльності даних каналів. Тому позитивні аспекти мотиваційної, світоглядної так культури творчої функції каналів вважаються основними факторами впливу в межах медіаплатформи Ютуб.

Отже, якщо звертатися до англомовного ютубу, там розмаїття смаків і напрямків діяльності набагато перевищує ті, що наводилися попередньо та наводитимуться надалі. Англомовний ютуб є настільки широким полем для комунікативної культури в межах медіаплатформи Ютуб, що виокремити приклади для аналізу в даному дослідженні було доволі складно, враховуючи можливості та популярність серед аудиторії. В кінцевому варіанті увагу зосереджено на каналах, що спеціалізуються на перформативних тьюторіалах зі створення елементів одягу епатажного стилю знаменитостей, перетворення старих речей на дещо нове, переважно функціональних. Окрім такого стилю, окремою культурою стає стиль життя, який транслює традиції минулого, моду, стиль та поведінку в рамках звичного життя у мегаполісах. Прикладом слугують канали, в основі яких лежить трансляція відновлення минулих

надбань та включення цих традицій у формат сучасного життя, через івенти (події), творчі майстер-класи та відео з прикладом діяльності поза межами звичного сприйняття.

РОЗДІЛ II. СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ МЕДІЙНИХ ПЛАТФОРМ

2.1. Творчість як процес самореалізації: від осяяння до краудсорсингу.

Творчість як соціокультурна практика здатна максимально ефективно розкрити культурний потенціал людини. Нам змалечку знайомі такі форми творчості як малювання, ліплення з глини, танці, музична діяльність - від перших звуків, які ми промовляємо коли вчимося говорити, до найвідоміших музичних та літературних хітів, які є нині відомими для людини. Так, сучасна дослідниця впливів навчальних дошкільних закладів на самореалізацію та творчу взаємодію О. Дронова, у своїй праці наголошує, що «досягнення культури є результатом творчої активності дорослої людини. Художню культуру складають цінності, засвоєння яких дитиною обумовлює становлення її як творчої особистості. «Винагородою тим дорослим, хто прилучає дитину до високого мистецтва, культури, є народження їх власного «Я» і «Я» дитини»» [15, с.33].

Людина проходить певний шлях від освоєння базових навичок, без яких вона не може функціонувати в суспільстві - вміння говорити, читати, писати - до професійних компетентностей та базових елементів, таких як вміння грамотно доносити свою думку до оточуючих та формулювати свої думки чи то у формі ділового листування під час навчання або роботи, чи то у формі особистого спілкування у колі друзів, чи то у формі твору сучасного мистецтва, такого як перформанс, наприклад.

За використання платформи Ютуб можна прослідкувати шлях від елементарних форм спілкування до створення бізнес-імперій, шедеврів світової літератури, багатотисячних стадіонів під час футбольних матчів - усе починалося з маленьких спроб освоїти цей світ та розкрити той потенціал, який закладено в людині генетично й проявити унікальний набір якостей, притаманний лише певній особистості.

В першу чергу, звертаючись до творчості як способу соціальної адаптації та самореалізації, аналізується шлях від таких форм досягнення навколишнього середовища як різноманітні гуртки у дитинстві до формування кола професійних та особистих інтересів у дорослому житті.

Загальновідомо, що найбільш ефективною формою знайомства дитини з культурою у формі мистецтва є гра та звичні на перший погляд соціокультурні практики у рамках закладів дитячої творчості, знайомство з різними видами діяльності та взаємодії з педагогом, формуванням певних преференцій та перших практичних умінь поза межами своєї родини.

Важливим є вплив такого виду творчої взаємодії як творчий колектив, який занурює особистість у певне середовище, об'єднане загальними інтересами та спільною метою. «Спільна діяльність дітей і дорослих, за різноманітністю своїх видів та форм, спрямовується на пробудження художньо-творчої активності особистості, розвиток художніх здібностей дітей у галузях зображувального мистецтва, музики, хореографії, театру, літератури та ін.» [15, с. 35].

Якщо людина розвиває в собі здатність мислити нестандартно, бачити декілька варіантів рішення - вона здатна розширювати кордони, якими суспільство обростає у соціальних рамках та обов'язках. З одного боку творчість дисциплінує, з іншого - створює можливості для зняття обмежень, нав'язаних соціумом. За допомогою різних предметів, спочатку у школі, а згодом і у закладах вищої освіти - у людини формується певний набір знань, умінь та навичок, необхідних для якісного виконання майбутніх соціальних ролей чи то у професійній діяльності, чи то як самостійної одиниці в особистому житті. У даній системі людина формує у собі певні якості, якими вона повинна володіти для успішного функціонування у соціумі. Сюди належить і критичне мислення, і знання основних гуманітарних дисциплін, і вміння комунікувати, бути освіченою людиною та постійно самовдосконалюватися, адже це є необхідною умовою для існування у сучасному суспільстві.

З кожним кроком у суспільному житті людина так чи інакше має зростати як особистість, як професіонал, а зараз, і як творча особистість. На сьогодні актуальними стають такі феномени, як творчість і креативність, як основа культурної економіки - нового культурного пласту людського життя яке забезпечує людині якісну адаптацію до вимог сучасності. Особливо актуальними вбачаються приклади подібної реалізації в межах медіаплатформи Ютуб.

У процесі глобалізації людина стикається з новими викликами, а з розвитком технологій -у тому числі інформаційних - вона має навчитися правильно їх застосовувати, а вірніше - максимально ефективно використовувати наявні ресурси. Так, авторка каналу AbbyCox зауважує, що творчість та кінцевий результат залежить лише від бажання особистості відтворити той чи інший елемент, який грає роль у самореалізації та створює певну цінність для особистості, навіть за браком деяких ресурсів, оскільки завдяки різноманіттю сучасних товарів та послуг знайти необхідний елемент,наприклад для сукні дев'ятнадцятого століття можна навіть використовуючи стару скатертину[69]

Саме з розвитком інформаційних технологій, комунікацій, появою абсолютно незнайомих раніше сфер діяльності з'являється необхідність пристосовуватися до нових умов існування та в умовах великої конкуренції вміти застосовувати свої знання, вміння та навички для розкриття власного потенціалу та отримання необхідного результату.

Отже, самореалізація особистості має історичну й соціокультурну зумовленість; – процес самореалізації особистості індивідуально своєрідний, неповторний, однак у ньому можна виділити якісні особливості та закономірності; – знання психологічних особливостей самореалізації особистості дозволяє людині усвідомлено проектувати власне життя, будувати, творити свою історію. В цьому аспекті активну участь бере медіа платформа Ютуб як засіб формування комунікативного поля, вподобань, навичок та вмінь в розрізі сучасних глобалізаційних процесів. Широка варіативність вибору виду

діяльності в ютубі дозволяє розглядати і використовувати незвичні елементи взаємодії, такі як перформативність у рамках медіаплатформи, яка покликана сформувати інтерес до процесу, що відбувається на екрані монітора в межах формування комунікативного середовища на окремому каналі, який виступає базою для реалізації подібного задуму.

«Розглядаючи процес творчої діяльності як процес вдалого комбінування ідеї, який приводить до вирішення відповідних завдань зарубіжні дослідники, представники інструменталізму (Дж. Мід, Дж. Дьюї) розглядають відповідні аспекти наукового мислення, які створюють умови для технічного використання результатів науки. Творча діяльність виступає як інтелектуально виражена форма соціальної діяльності».

«Творчість як процес спочатку розглядали як самоспостереження діячів мистецтва та науки. Так, вивчаючи специфіку психічної регуляції процесу творчості, К. С. Станіславський вважав надсвідомість вищою концентрацією духовних сил особистості в ході породження продукту творчості» [55, с.4].

Серед тих, хто вивчає творчість окрім позитивного трактування даного поняття, крізь призму створення нового або трансформацію попереднього зустрічаються доволі критичні статті, що виражають відсутність поняття «творчість» як такого, за наявності безлічі визначень, які відрізняються від суті поняття. Така позиція наводить на роздуми з приводу того, що автор або намагається довести, що даному питанню не приділено належної уваги з точки зору новизни, актуальності та важливості розрізнення поняття і визначення, що на нашу думку не є достатньо аргументованим з позиції науковця. У даній статті в дискурсі погляду на творчість звернено увагу на визначення творчості як втілення всезагального в індивідуальному.

В контексті дослідження вважається, що творчість і є відображенням індивідуального у колективному і колективного в індивідуальному, оскільки у творчості присутні втілення як традиційних уявлень соціуму про творчість як практику, що дозволяє збагатити суспільну скарбничку, так і поглядів на

творчість як практику, направлену на розвиток та становлення особистості, формування власних поглядів та моделей сприйняття та соціальної взаємодії.

Творчість є неоднозначною проблемою, яка потребує подальшого дослідження з точки зору її впливу як соціокультурної практики на культуру сьогодення, формування комунікативних моделей. Творчість потребує подальших досліджень у контексті творчої діяльності як засобу впливу на формування інтересів, трансформації уявлень про творчість як взаємодоповнюючий фактор, що об'єднує колективне та індивідуальне, свідоме та несвідоме, психологію, освіту та економіку та може розглядатися у розрізі мультидисциплінарних зв'язків на основі аналізу та спостережень.

Отже, в дослідженні виокремлено різнопланові погляди на творчість, як з точки зору гуманітарних наук, таких як філософії, психології, культурології, так і технічних, зокрема фізико-математичних, що стосуються пошуків таких понять як «інструментарій творчості», який застосовують при пошуку технічних рішень певних задач.

Адже, окрім асоціативного сприйняття творчості як характеристики творчої людини, творча діяльність широко застосовується і у сфері економіки, і у сфері управлінських рішень, і у сфері інформаційних технологій. Така міждисциплінарність у вивченні творчості та широке методологічне поле феномену творчості дає можливість широко опрацювати проблемні питання у складі перерахованих вище сфер.

Створити новий категоріальний апарат та напрям дослідження у контексті соціальної взаємодії особистості, а саме аналіз поняття «моди на творчість», яке виокремлюється у ході даного дослідження у питанні формування творчих інтересів, впливу так званих лідерів-індустрій та побудови моделі взаємодії творчої особистості та світової економіки як споживача, який використовує плоди економічної діяльності, які приносить творчість (від книги до матеріалів для творчості). І як суб'єкта, що здійснює творчу діяльність та певною мірою може стати виробником культурного продукту або послуги – від

невеличкого сувеніру, створеного власноруч, до створеної комп'ютерної гри чи програми, яку використовуватимуть мільйони людей.

А також проаналізували взаємодію та взаємозв'язок таких соціокультурних процесів як «творчість» та «самореалізація», означили психологічні основи розвитку творчості та в різноманітних формах розкрили сутність творчості як соціокультурної практики, на прикладі креативної економіки, та окремих досліджень, які базуються на вивченні психології творчості та її впливу на розвиток особистості в контексті соціокультурних практик.

Питання творчості та креативності як нових категорій, стали складовою соціального життя в умовах сьогодення. Аналізуючи запити роботодавців на ключові позиції ринку праці, і чи не в кожному оголошенні серед вимог до кандидатів наводяться такі поняття як творчість і креативність, нестандартне мислення, а серед іншого і ряд умінь та навичок у володінні певним набором технологій. Серед них і знання специфіки діяльності виробництва, компанії чи організації, орієнтація у сучасній ситуації на ринку, безумовне знання своєї справи та професійна компетентність, а крім того - готовність до навчання та змін, оскільки світ незмінно трансформується, інколи навіть занадто швидкими темпами. Саме ж ідея креативності стати активом є частиною економічної політики з 1990-х років і створила цілий ряд нових термінів, таких як "креативний сектор", "авторські права", "контент-галузі", "економіка досвіду", "креативний бізнес-сектор", "бізнес, орієнтований на мистецтво", "галузі культури та комунікацій", "медіа-галузі" та "економіка знань" необхідно зазначити сутність явища, яке в подальшому розглядатиметься в контексті нашого дослідження крізь призму креативності та її впливу на розвиток економічної сфери шляхом створення та використання культурного продукту.

Саме ж поняття «креативність» в широкому значенні означає творчість. До останнього часу і у вітчизняній, і у зарубіжній науковій літературі ці два терміни розглядалися як взаємозамінні. Разом з тим, в останній час ряд авторів

схильні розділяти ці два поняття. Креативна економіка виконує такі важливі функції: 1) підвищення добробуту суспільства; 2) стимулює самоповагу в окремих людей; 3) сприяє поліпшенню якості життя в цілому.

Отже, до основних чинників зростання креативної економіки можна віднести: інвестиції, інновації, людський потенціал, внутрішній попит. Численні дослідження показують, що країни з високим рівнем людського потенціалу мають стабільне економічне зростання.

Тобто в умовах сьогодення та кризової ситуації, яка склалася у світі за непередбачених обставин - вміння адаптуватися до змін, нестандартне мислення, аналітичне і критичне мислення, креативність та обізнаність - стають ключовими та необхідними елементами для задоволення потреб ринку праці та окремої особистості в цілому. Доречним на нашу думку буде застосувати роз'яснення концепції креативності Дж. Гілфорда - американського психолога, відомого як творець структури інтелекту та працями у напрямку дослідження інтелекту у сфері пам'яті, мислення, творчості та темпераменту, для кращого розуміння спектру застосування творчої діяльності у сучасних соціокультурних практиках.

Концепція креативності американського психолога Дж. Гілфорда, як універсальної пізнавальної творчої здібності набула популярності завдяки розробленим тестам на «креативність», що дозволяли досліджувати творчий потенціал особистості. В основу самої концепції науковець поклав принципове розмежування між двома типами розумових операцій: конвергенцією (логічним мисленням) і дивергенцією (процес мислення, який спрямовано одночасно в різні напрямки, що відступає від логіки), що стало важливим етапом у вивченні загальних творчих здібностей, або – креативності.

Дослідник виділив шість параметрів креативності: а саме: 1) здатність до виявлення і постановки проблем; 2) спроможність до генерування ідей – швидкість; 3) здатність до продукування різноманітних ідей – гнучкість; 4) здатність виробляти ідеї, що відрізняються від суспільних поглядів, відповідати на подразники нестандартно – оригінальність; 5) здатність до вдосконалення

об'єкта шляхом додавання деталей; б) здатність вирішувати проблеми, тобто здатність до аналізу і синтезу.

Вивченню творчості як форми прояву внутрішньої сутності людини були присвячені роботи таких російських дослідників як Д. Богоявленської – кандидата психологічних наук, В. Кан-Калика – засновника напрямку педагогічного спілкування, Я. Пономарьова – який створив структурно-рівневу систему в педагогіці та М. Поташника, Б. Теплова.

Ідея творчості, яка визначається як досягнення людиною чогось значимого та нового, такого, що змінює світ, також є провідною в концепціях зарубіжних психологів Ф. Баррона, Х. Грубера, С. Девіса, Р. Стернберга, Т.Тардіфа, Дж. Гілфорда, П. Торранса, К. Тейлора, Д. Фелдмана, Б. Хеннесі, які визначають єдність креативного процесу, продукту, особистості та середовища.

Отже, варіативність прикладів та втілення подібних задумів у життя розглядаються як основні елементи творчої взаємодії в контексті розвитку творчих практик, які автор даного дослідження формує самостійно в рамках вивчення найбільш популярних напрямків взаємодії в межах тубу серед креаторів та споживачів і виділяє певні концепції взаємодії, які забезпечують розвиток того чи іншого каналу, залученості аудиторії та регулятивних можливостей впливу творчої діяльності на повсякденне життя особистості, від мотивації на будь-яку діяльність до практичного керівництва створення власного творчого продукту, який може стати частиною професійної взаємодії в межах медіаплатформи Ютуб.

2.2. Напрями самореалізації особистості в контексті дозвілєвої практики/культури.

Одним із прикладів, який у контексті дослідження розкриває сутність впливу Ютубу на розвиток і трансформацію творчої діяльності серед користувачів є проект тематичного перформансу «Швейний запої» в рамках сучасної форми челенджу, який вимагає системного виконання різноманітних операцій, об'єднаних спільною темою та кінцевою метою.

Сутність проекту полягає у трансляції процесу пошиття чи завершення певного елемента одягу щодня протягом місяця, якому автор каналу зобов'язалася присвячувати від 30 хвилин до декількох годин на день, знімати, монтувати та публікувати відео на каналі протягом місяця в певний час, демонструючи цим собі та глядачам, що присвячуючи мінімальну кількість часу на будь-яке заняття протягом дня впродовж тривалого проміжку часу можна бути не менш, а частіше і більше, продуктивним, ніж коли присвячуєш час цілковито одному заняттю протягом декількох днів, від початку і до кінця.

При чому основною умовою під час проекту було лише присвятити деяку кількість часу на день справі, яку людина прагне розвивати або закінчити. Особливо наочно це демонструється на процесі створення одягу, адже на те, щоб втілити в життя задум і в результаті отримати готову річ зазвичай витрачається доволі багато часу і зусиль, починаючи від декількох годин, закінчуючи декількома тижнями в залежності від складності обраного проекту.

Відмінною рисою цього перформансу з точки зору даного дослідження є саме взаємодія з аудиторією під час виконання цього «челенджу» між креатором та споживачем. У даному випадку особливістю виступає завдання, яке ставить перед собою автор каналу. Не лише залучити до виду діяльності, яким вона займається, а й довести, що завдяки дисципліні та підтриманню інтересу можна досягнути значно більше, незалежно від сфери діяльності.

В основі діяльності лежить принцип «інформуючи-розважай», адже цей проект покликаний привернути увагу та залучити до активної взаємодії протягом тривалого періоду. Особливо актуальним такий підхід є з точки зору

свободи вибору та розподілу ресурсів, яким найчастіше виступає саме час, який людина витрачає на виконання певних завдань, а також залученість до колективного процесу і відчуття підтримки серед людей, які мають схожі умови та необхідність втілення в життя того чи іншого задуму. Тут наочно демонструється важливість комунікації в межах ютуб каналу та практична користь від контенту, який на ньому транслюється.

У дискурсі трансформації творчих практик в рамках медіаплатформи Ютуб такий експеримент наочно зображує важливість спільності та колективної праці незалежно від виду діяльності. На перший план виходить саме встановлення взаємодії та контакту серед аудиторії, формування спільноти за інтересами незалежно від точки на карті світу, мови спілкування чи обраного виду творчості.

В контексті суміжності творчих практик, значення основних регулятивних процесів, які формують культуру спілкування в межах спільноти, спільне користування певним благом, яким в даному випадку виступають відео протягом заявленого періоду в рамках конкретного виклику, який поставила перед собою автор каналу, втілюється у варіативності моделей взаємодії.

Водночас обов'язковість та необов'язковість виконання певних завдань і конструктивна оцінка власних можливостей в певний проміжок часу, в даному випадку 28 днів місяця лютого 2021 року, який є найкоротшим місяцем в році, а отже, з точки зору креатора каналу, найбільш оптимальним для втілення проекту присвяченого початку та розвитку певної діяльності протягом певного часу та з певних умов.

У ході експерименту виділено основні переваги та недоліки умов проекту і вибудови взаємодії між учасниками процесу, важливість зворотного зв'язку від аудиторії та віддачі з боку глядачів, яка в певні моменти не лише змушувала автора дотримуватися встановленого регламенту проекту та виконувати усі поставлені завдання, а й отримання корисних підказок для подальшого втілення в роботі – від вибору наступного елемента, над яким працюватиме автор до техніки його виконання, оскільки креатор даного каналу

не лише не є професіоналом в обраній для трансляції сфері, пошитті одягу, а транслює саме процес отримання певної навички пересічною особистістю, яка самостійно вивчає певний процес за допомогою мережі Інтернет.

Для кращого розуміння унікальності та користі експерименту доцільно зауважити спочатку історію створення та розвитку каналу й розкрити специфіку виду творчості та власне актуальності його вивчення в рамках культурологічного дослідження.

По-перше, пошиття одягу є не тільки складним технологічним процесом, який лежить в основі виробництва сучасної легкої промисловості, а й давнім видом ремесла, яким протягом історії могла володіти лише певна категорія людей за певних умов, таких як можливість навчатися у майстра та переймати навички і досвід від нього при безпосередній взаємодії, тобто з уст в уста, відповідно маючи можливість в подальшому створювати одяг як для себе, так і на замовлення. Зараз же таке навчання можливе не лише за допомогою досвідченого майстра, присутність якого необхідна для якісного створення певного елемента одягу, а й за допомогою мережі Інтернет, коли майстри почали транслювати свій досвід не лише в рамках уроків у спеціальних професійних установах чи в рамках родини, коли ремесло передавалося від покоління до покоління.

Заняття творчістю закладають у нас з дитинства певні преференції, згодом - вміння і навички які ми або забуваємо або застосовуємо, при чому як згодом, в особистих захопленнях, так і в професійній діяльності, в залежності від ступеню розвитку цих вмінь. Так на думку сучасної дослідниці Н. Богданової: «Вміти творчо мислити – значить вміти розв'язувати проблеми, вміти розв'язувати проблеми – значить вміти ставити та відповідати на питання. Розв'язання передбачає пошук, а отже і неоднозначність шляхів рішення, і висування одночасно декількох гіпотез, і зіткнення різних, а часом і протилежних думок. Внаслідок цих особливостей творчого пошуку вміння ставити питання та відповідати на них зумовлюють результативність міркувань». [5, с.11].

В контексті трансформації творчості виділено закономірність від ознайомчого етапу з соціокультурними практиками у дитинстві до професійного використання напрацьованих знань, навичок і вмінь сформованих у процесі творчої діяльності. В даному аспекті творчість розглядається як процес життя та основний культуротворчий елемент, який забезпечує життєздатність особистості у соціумі.

У праці «Культура життєтворчості особистості» відома дослідниця Н.Богданова акцентує увагу на процесі формування даного феномену, його функціях та основних характеристиках. «Формування самосвідомості особистості стає основою становлення таких елементів структури життєтворчості, як світогляд і система ціннісних орієнтацій». У дослідженні звертається увага на такі аспекти крізь призму розвитку медіаплатформи Ютуб, оскільки останнім часом вона стає все більш популярною серед населення, а отже, впливає на формування світогляду та ціннісних смислів особистості через певний контент в рамках певного співтовариства, яким виступає спільнота, що формується на базі конкретного каналу та набуває розгалуження за доступними категоріями, якими здатен оволодіти користувач та технічно розмістити сама медіаплатформа.

Саме різноманіття практик, доступних для ознайомлення, вивчення та занурення в певну тематику і є однією з ключових переваг Ютубу як засобу впливу на свідомість, формування інтересів та трансформацію захоплень від споглядання до втілення в життя у кінцевий виріб як результат творчої практики.

Варто зазначити, що завдяки можливостям Ютубу існує безліч прикладів втілення навичок, здобутих тут через перегляд відео того чи іншого напрямку. Одним з найбільш влучних та актуальних прикладів такого впливу стає такий напрям ютуб контенту, що стосується оформлення житлового простору особистості, перетворення різноманітних елементів дизайну, створення прикрас для будинку, оформлення житлової площі з нуля (від початку будівництва або ремонту) до перетворення наявного інтер'єру, що стало особливо популярним

під час карантину, оскільки можна прослідкувати не лише теоретичне зростання кількості залученості аудиторії, переглядів та вподобань, а й живих відгуків про перетворення, які відбулися завдяки перегляду відео на ютуб.

Особливо важливим тут виступає момент зацікавленості та необхідності у змінах, які виникають у людей, коли раптово з'являється велика кількість вільного часу, як це було у зв'язку з карантином на початку, чи під час пошуку оптимальних рішень для запланованих питань.

Сучасна дослідниця С. Яланська зазначає, що у дослідженнях виділяються такі складові розвитку творчості особистості: – прагнення до розвитку, духовного зростання, здатність дивуватися при зіткненні з новим, незвичним, ентузіазм, здатність до самовираження, вміння повністю орієнтуватись у проблемі; – спонтанність, безпосередність, спонтанна та адаптивна гнучкість, оригінальність, дивергентність мислення, здатність до швидкого здобуття нових знань, чутливість, сприйнятливність до нового; – здатність легко долати розумові бар'єри, перешкоди, відступати, відмовлятися від своїх думок, теорій, «народжуватися кожен раз заново», здатність відкидати несуттєве, другорядне, готовність напружено і важко працювати, до складання складних структур із елементів, до синтезу та до аналізу, до комбінування, до диференціації явищ; – внутрішня зрілість, скептичність, сміливість, «смак» до тимчасового хаосу, відсутності порядку, прагнення довго залишатися наодинці, ствердження і підкреслення свого «Я», здатність зберігати впевненість в умовах невизначеності. [64]

Ютуб у даному питанні допомагає не лише у пошуку інформації як можна щось зробити, а й у надбанні мотивації для втілення будь-яких змін, що впливають на спосіб життя особистості. Тут значну роль відіграє саме можливість отримання зворотного зв'язку: залишати коментарі, задавати питання чи навіть просто мати можливість прочитати реальні відгуки людей на той чи інший майстер-клас або огляд того чи іншого предмету, процесу чи конкретного об'єкту, такого як кімната або власний будинок, якщо дивитися крізь призму облаштування та інтер'єру.

У розвитку творчої особистості можна виокремити такі основні компоненти: когнітивний (систему знань про сутність, структуру, особливості взаємодії, знання про стилі спілкування; фонове знання, тобто загальнокультурна компетентність; творче мислення); поведінковий (загальні та специфічні вміння, що дозволяють успішно керувати ситуацією взаємодії, застосовувати конструктивні стратегії поведінки у конфліктних ситуаціях; експресивні вміння; перцептивно-рефлексивні вміння); мотиваційний (розширення простору пізнавальних інтересів, спрямованість на взаємодію, високий рівень домагань та потреби в навчанні, готовність до прояву компетентності, відповідальність); емоційний компонент (гуманістична установка на взаємодію, готовність вступати з іншою людиною в особистісні, діалогічні взаємини; високий рівень емпатії та рефлексії; позитивна Я концепція). [64]

Закономірності становлення і розвитку творчої особистості органічно пов'язані із загальними закономірностями формування всебічно розвинутої особистості, зумовлені ланцюгом формування рис, якостей і специфікою творчого процесу, в якому творча особистість виявляє вміння усвідомити суперечності, здатність розв'язання суперечностей тощо. [64, с.47-48,].

Окрім того, завдяки такому різноманіттю матеріалів для перегляду, можна не лише ознайомитися з якимось питанням, а й обрати найбільш оптимальний для себе варіант серед існуючих, або віднайти щось своє та в подальшому реалізувати його не лише в рамках своєї території, а й вийти за межі власної країни, не покидаючи свого міста.

Якщо звертатися до останнього прикладу, з можливості створення власного продукту, який можна транслювати на велику аудиторію за допомогою технічних засобів, прослідковується варіативність розвитку такої задумки, спільні та відмінні фактори, які присутні в процесі розвитку такої діяльності в рамках платформи. В подальшому дослідженні розглянуто конкретні приклади найбільш успішного розвитку подібних каналів,

присвячених перетворенню оселі, облаштуванню творчого простору чи окремих декоративних елементів та проаналізовано алгоритми, притаманні медіаплатформі Ютуб, які допомагають каналу зростати та відповідно в подальшому заробляти.

При аналізі феномену творчості в контексті практичної психології вітчизняний дослідник В. Чорноус наводить визначення «творчого акту» як виду творчої діяльності, який російський дослідник Я. Пономарьов розглядає як такий, що є включеним в інтелектуальну діяльність, і розробляє теорію творчості в руслі рефлексивної психології мислення, виділяючи у творчій діяльності два аспекти: емпіричний тип та діяльнісно-перетворюючий.

На думку відомого російського дослідника Я. Пономарьова сутність творчості зводиться до інтелектуальної активності та сенситивності, до побічних продуктів діяльності (такими продуктами виступає дещо нове та незвичайне).

Так, творчість – це механізм розвитку матерії, утворення її нових форм, який Я. Пономарьов узагальнено розкривав саму сутність поняття "творчість", визначаючи її як «механізм продуктивного розвитку», акцентуючи, що саме критерій творчості виступає критерієм розвитку, а новизна не є вирішальним критерієм, який визначає таку діяльність».

«Власне, вічне заперечення одиничного, перехід його з однієї форми в іншу і є способом реального зв'язку одиничного зі всезагальним, їх взаємопроникнення і взаємоперетворення. І немає ніякого іншого способу «творення» окрім перетворення одних форм в інші. Тобто, не опанувавши категорію перетворення, в принципі неможливо зрозуміти, що таке творчість. А, з іншого боку, неможливо не те, що опанувати, але й просто грамотно зафіксувати категорію перетворення, не оволодівши її найвищою формою – творчістю. Отаке «замкнуте коло». Причому мова йде не про оволодіння творчістю «в голові», як поняттям, а саме в дійсності – як формою діяльності» [41, с.71].

Так, сучасна дослідниця Є.Підвисоцька, наводить періодизацію та зміну поглядів на поняття самореалізації в контексті історико-культурного розвитку людства, від Античності до Просвітництва та Нового часу, коли особливо актуальним стає відокремлення від релігійних практик та їхнього впливу на соціальне життя та формування поглядів і культурних смислів. Релігію певним чином витісняє раціональне пізнання особистості оточуючої дійсності, людина звільняється від диктату попередніх практик, проте лише частково, оскільки повністю відсунути та заперечити вплив попередніх століть на формування філософської думки, естетики, сприйняття культури неможливо.

Особливістю культури стає саме вміння розділяти вплив окремих культурних і соціальних практик на розвиток особистості. Саме культура здатна формувати його погляди з різних точок зору, не виключаючи існуючі попередньо погляди і думки з приводу певних соціальних процесів, а даючи вибір у його різноманітності та необмеженості культурних позицій.

В подібному дискурсі розглядається діяльність в межах конкретного майданчика, який надає не лише можливість вибору, який є максимально розрізненим для користування широким загалом, а й дозволяє розвивати смак, втілювати в життя необхідні елементи, які здавалося б, далекі від сучасності, проте не позбавлені актуальності в умовах теперішніх реалій.

Якнайкраще сутність цього процесу в житті відображає погляд на моду та певні елементи одягу, які раніше могли сприйматися як даність і наділяти володарів певних елементів або певним статусом, або навпаки, позбавляти його. Тепер, одяг і мода відображаються не лише способом життя і приналежністю до певної категорії, як це було у давнину, а й створює умови для розкриття внутрішнього потенціалу особистості поза часовими і просторовими рамками.

Завдяки доступності матеріалів не лише у формі відео на певному каналі, а й ресурсів, які можна знайти зараз чи не в кожному куточку світу. Звісно залишається питання про якість та кількість цих ресурсів та матеріалів, проте

для створення шедеврів інколи необхідно лише бажання та один чи декілька найпростіших елементів, таких як гілка від дерева чи зібране опале листя поблизу будинку. [41, с. 76]

У праці сучасного дослідника В. Піхоровича головний висновок, який варто було б зробити з першої невдалої спроби перейти від передісторії, де творчість можлива хіба що в формі більш чи менш глибокої містерії, до власне історії, для якої творчість (кажучи простіше, свідоме управління асоційованими індивідами своїми колективними силами) є адекватним способом існування, мусив би, на наш погляд, полягати в проясненні того, що «не святі горшки ліплять». А прояснення для себе і для всіх цього нехитрого, на перший погляд, положення, і є найпершим кроком до свідомої демістифікації творчості – чи йде мова про становлення творчої особистості, чи про «живу творчість мас», яка, на наш погляд, є єдиною адекватною формою творчості, оскільки творчість по своїй суті є творенням історії і, відповідно, й людини. [41, с.71,73.]

З приводу доступності матеріалів можна сказати, що за розвиненої транспортної системи, успішного рівня адміністрування та управління, функціонування економіки загалом забезпечує доступ до матеріалів, які раніше пересічна більшість громадян не могли собі дозволити. Від пензликів та набору фарб до тканин для повсякденного одягу, який переважно створювався власноруч від початку, адже раніше були розвинені народні ремесла, які передавалися з покоління в покоління і давали практичні навички, та в деяких випадках, змогу забезпечити собі шматок хліба. Звісно, цей приклад є доволі поверховим, проте зрозумілим для більшості в рамках сьогоденного розмаїття товарів та послуг.

Якщо раніше, в різні періоди часу, відчувався помітний дефіцит товарів та матеріалів, і володіння деякими предметами демонструвало певний соціальний статус, то в сучасних умовах подібне сприйняття втрачає свою актуальність, оскільки за допомогою сучасних технічних засобів, розвитку промисловості та зростанню економічних показників в певних категоріях,

зростає кількість та якість необхідної продукції, яка може використовуватися у сфері творчості та мати прикладну цінність для спільноти.

В контексті даного дослідження звертається увага на формування інтересу до певного процесу створення, в залежності від сфери застосування. В цьому випадку обмежено сфери, які потребують наявності певних матеріалів для створення бажаного результату-від прикраси до елементу одягу чи оформлення інтер'єру будинку власноруч. Виокремлюючи такі категорії контенту, який найчастіше зустрічається в ютубі, та формуючи певну систему взаємодії, виокремлено основні компоненти, які використовуються в рамках тієї чи іншої сфери для задоволення потреб, що виникають у ході занурення у контент обраного майданчика, а саме ютубу.

Дизайн, тьюторіали та майстер-класи зі створення елементів одягу, процес перетворення старих речей на сучасні прикладні матеріали для затишку в оселях та багато іншого. Все це покликано забезпечити людину максимально можливою кількістю можливостей та вибору діяльності для саморозвитку, аби час, який вони проводять використовуючи ютуб був проведений з користю та впливав на самореалізацію особистості. Особливо актуальним це стає для молодих матерів в декреті, тих, хто навчається у школі та обирає професію для життя, а також тих, кому не вистачає в повсякденному житті творчості та прагне наповнити своє життя різноманіттям та інтересом, можливо навіть в майбутньому змінити рід діяльності.

«Відомий дослідник медіакомунікації М.Маклюєн вивчає феномен розширення можливостей людини за допомогою засобів комунікації, а сучасний соціолог Н. Луман, зазначає, що “комунікація в художній системі – це єдина форма комунікації, яка транслює не лише форми смислів, але разом зі смислами передає фізичні відчуття”» [42, с.231].

Самореалізацію розглядають фактично в будь-якій сфері діяльності людини, оскільки сучасні погляди на розвиток особистості диктують певну модель поведінки. Так як людина постійно прагне до самовдосконалення та самопізнання, вона активно пізнає себе та оточуючу дійсність, в рамках нашого

дискурсу впливу творчості на людину та людину на творчість, остання цікавить як засіб, що веде до самореалізації, тобто з культурологічної точки зору – максимально продуктивного втілення своїх умінь, навичок, знань та талантів, які закладено в кожній особистості як генетично, так і культурно у зв'язку з розвитком моделей соціальної взаємодії.

Проблему самореалізації досліджували як зарубіжні так і вітчизняні дослідники: К. Абульханова-Славська, Б. Ананьєв, А. Асмолов, О. Леонт'єв, Д. Леонт'єв, Я. Пономар'єв, зарубіжні вчені - А. Маслоу, В. Франкл, К. Роджерс, Е. Фромм.

На основі досліджень у праці В. Харченко «Теоретичний аналіз підходів щодо визначення поняття «самореалізація особистості» у психологічній літературі» були визначені такі концептуальні положення: – самореалізація особистості має історичну й соціокультурну зумовленість; – процес самореалізації особистості індивідуально своєрідний, неповторний, однак у ньому можна виділити якісні особливості та закономірності; – знання психологічних особливостей самореалізації особистості дозволяє людині усвідомлено проектувати власне життя, будувати, творити свою історію.

Особливо актуальними наведені вище визначення стають в межах медіаплатформи Ютуб. Розглядаючи питання самореалізації та варіативність напрямків у різноманітних моделях впливу виокремлюється розуміння важливості розвитку творчих здібностей задля подальшого використання в процесі становлення особистості як члена певної спільноти, в даному випадку в межах тубу та поза ним, від любительської дозвіллевої діяльності до майбутньої професійної, яка виникає на базі Ютубу.

Медіапростір, медіакультура, медіакомунікація та інші виміри медіабуття сучасності стає предметом дослідження широкого спектру наук. В контексті філософського осмислення окремої уваги заслуговує естетичний та аксіологічний аспекти проблеми створення та функціонування медіапростору як втілення визначальних культурних смислів сьогодення.

Естетизація віртуальної реальності посідає стратегічне місце в комунікаційних практиках, оскільки, насамперед, виконує запит у свободі втілення мрій, ілюзії суб'єкта щодо вибору з безмежної палітри прекрасного, власної творчості в конструюванні реальності. Процес полягає як у використанні художніх засобів виразності, так і в глибинних та структурних трансформаціях простору щодо акумулювання як традиційних культурних смислів так і в пошуку нових смислів та цінностей епохи [42, с.231].

Сучасна російська дослідниця, Д. Богоявленська, областю наукових інтересів якої є психологія творчості та обдарованості, в одній зі своїх наукових робіт наводить визначення, де основним показником творчості є інтелектуальна активність, яка поєднує в собі два компоненти: пізнавальний (загальні розумові здібності) і мотиваційний. «Одним із з визначень «креативності», є явище, під яким слід розуміти комплекс інтелектуальних і особистісних особливостей індивіда, що сприяють самостійному висуванню проблеми під іншим кутом зору, генеруванню великої кількості оригінальних ідей та їх вирішення не за шаблоном».

Німецький дослідник Вільгельм Оствальд, займаючись науковою діяльністю та розвитком науки, поділяв вчених на «романтиків» і «класиків», наділивши кожному з категорій певними характеристиками, притаманними лише для них. Оскільки Вільгельм Оствальд, збув прихильником ідеї наукової творчості та розвитку наукової сфери та вважав, що наукою має займатися людина, яка має талант та жагу до наукового пізнання, інакше вивчення наук може їй зашкодити. З точки зору проблематики, виокремлено у нашому дослідженні нас цікавить саме класифікація вчених «романтиків» і «класиків», що є одвічними характеристиками будь-якого суспільно значимого явища – від особистісних відносин до авторів літературних романів. З прикладного аспекту даної роботи застосовується погляд Оствальда як представника напрямку, що направлений на розвиток такого виду творчої діяльності як наука, щоб наочно показати значення та різноманіття видів творчості та їх характеристик.

Тож, при існуванні різноманітних визначень розуміння та напрямків творчості, розглядаються точки зору, що визначень поняття творчості може існувати стільки ж, скільки існує людей на землі - адже кожна людина в процесі життя складає певне враження про творчість як таку та обирає для себе будь-який з її напрямків та може наділити її особливими характеристиками, незвичними для сприйняття більшості. До прикладу можна навести кількість визначень поняття «культура», що є одним з найголовніших понять, якими оперує культурологія як наука та будь-яка сфера людського життя, яка безпосередньо стосується одного з аспектів культури.

У дискурсі обраного дослідження доцільно зауважити, що в порівнянні з характеристиками культури, визначення поняття «творчість» може набути такого ж різноманіття, як і саме поняття «культура».

«Для визначення місця і ролі творчої діяльності у соціокультурній системі потрібно проаналізувати механізм прояву творчих новацій і виявити роль, яку виконує творча діяльність у соціокультурному цілому». Адже, сутність творчої діяльності розглядається як процес винахідництва, мета якого - вирішення завдання, поставленого відповідною ситуацією (американо-американський філософ і педагог, представник напрямку прагматизм - Дж. Дьюї "Howwethink").

Серед доступного різноманіття контенту в Ютубі для дослідження в дискурсі творчих практик та їх розвитку в рамках медіаплатформи Ютуб обрано різні за тематикою та мовою канали. Представлені як російськомовні так і англомовні ютуб канали, що наочно демонструє одну з найбільших переваг медіаплатформи – необмеженість за часовими, мовними рамками та доступність до контенту з будь-якої точки світу.

РОЗДІЛ III. ПЕРФОРМАТИВНА ПРАКТИКА КОМУНІКАЦІЇ ПЛАТФОРМИ ЮТУБ

3.1. Професійна компетентність креатора у встановленні та самореалізації особистості.

В рамках аналізу структури, функціонування та розвитку каналів виокремлюються особливі моделі взаємодії та налагодження зв'язку між учасниками платформи. Особливо актуальним є процес становлення і розвиток, формування цільової аудиторії, яка в подальшому власне і формує те саме креативне поле в рамках медіаплатформи Ютуб.

Для аналізу представлено декілька різних за тематикою англomовних каналів, об'єднаних загальною ідеєю та завданням, а саме популяризацію історичного одягу періоду Вікторіанської епохи, інтерес до його історії та можливості імплементації моди відповідного періоду в рамках сучасного життя. Цікавим видається те, що за останні декілька років на обраних каналах формується не просто спільнота за інтересами, а й з'являється взаємодія поза рамками ютубу у вигляді тематичних заходів, які були особливо популярними серед аудиторії до початку пандемії, оскільки зараз більшість з них скасована через неможливість проведення чи перенесена в режим онлайн взаємодії.

Звертаючись до можливості об'єднання поза рамками ютубу, налагодження спілкування поза його межами в реальному житті та формування спільних проектів, які покликані залучити якомога більше людей до обраної теми за рахунок вибудови дружніх стосунків між учасниками як в рамках медіаплатформи, так і поза нею. Особливо дієвою та актуальною така модель взаємодії виявилася впродовж останнього року, від початку пандемії. Оскільки англomовні канали, обрані для аналізу в рамках дослідження базуються на території Сполучених Штатів Америки та Великої Британії, обмеження в яких зачепили чи не найбільше сфер діяльності та проміжок часу, у зв'язку з цим з'явилася необхідність у популяризації діяльності тих сфер, які найбільше зачепила ситуація, що склалася.

Одним з таких проектів є об'єднання блогерів, що популяризують стиль та культуру Вікторіанського періоду, які об'єдналися задля порятунку театрального життя Бродвею, створюючи проект, який знайомить глядачів з процесом створення костюмів для вистав, показують особливості театральної взаємодії, скільки людей залучені до створення культурного продукту та опинилися в складній економічній ситуації через карантинні обмеження та заборону діяльності у зв'язку з нокдауном на території країни та значним погіршенням епідемічної ситуації в регіоні.

Оскільки однією з перших сфер, які відчули на собі наслідки обмежень стала сфера культури, зачинилися культурні установи, скасовано вистави та гастролі театральних труп - подієвий сектор опинився у положенні, коли необхідно трансформувати модель взаємодії з учасниками культурного процесу та знаходити варіанти рішення проблеми, що склалася. В контексті дослідження діяльності та взаємодії як на окремому ютуб каналі, так і між ними в рамках колаборації, об'єднаної співпраці між блогерами задля створення нового продукту, який має певні преференції та фінансові аспекти та здатні залучити найбільшу кількість глядачів.

Оскільки в межах англомовного ютубу, а саме тих каналів, що спеціалізуються на популяризації стилю та культури часів, коли жінки носили вишуканий та елегантний одяг, який було вироблено власноруч, інколи навіть без використання швейної машинки, формується певне середовище, яке за рахунок схожої діяльності та тематики контенту формує спільноту, яка залучена не тільки до одного конкретного каналу, а й переглядає відео, які починає рекомендувати ютуб, і зазвичай залишається переглядати пропоновані відео і підписується на канал також.

В рамках такої взаємодії демонструється не лише варіативність творчих практик ютубу, а й практична складова цієї діяльності в межах сформованої спільноти. Завдяки сформованому середовищу з'являється можливість залучити збір коштів для підтримання конкретного проекту чи особисті.

Прикладом такої взаємодії є проект авторки ютуб каналу Cathy Nay «The Peacock dress» (що в перекладі означає сукня павича), який присвячений відтворенню унікальної сукні, яка була одягнена лише раз на особливу церемонію знатною особою та виставляється наразі у музеї.

Ідея проекту полягає у відтворенні такої сукні завдяки сучасним методам та можливостям. Сукня виконана вручну, повністю розшита спідниця та корсет за допомогою унікальної техніки вишивки, з використанням спеціального матеріалу, яку власне і намагаються відтворити зараз автори проекту. Для цього залучені спеціалісти з різних галузей – від модельєрів-закрійників та істориків костюму до спеціаліста з ручної вишивки, який володіє унікальною технологією, за допомогою якої власне і був виконаний оригінал сукні, яка взята за основу експерименту.

Унікальним по суті є сам канал, оскільки авторка має доволі незвичний низький голос, який багатьом може здатися хворим, проте Кетті розповіла свою історію про втрату голосу, оскільки раніше вона викладала в університеті і проводила лекції на широку аудиторію, проте через особисті негаразди втратила голос і тепер її голос здається тихим і невиразним, складається враження неначе їй важко говорити. Але цю особливість авторка завдяки незвичайному захопленню, особливій манері викладу думок та взаємодії з аудиторією сформувала таке середовище, яке сприймає її інформацію з інтересом та захопленням і споглядає за її діяльністю протягом тривалого проміжку часу. Це слугує прикладом налаштування такої взаємодії, коли унікальні властивості та своєрідна поведінка здатна привернути увагу та створити на основі цієї унікальності середовище, об'єднане спільним інтересом та певним видом діяльності, на чому і фокусується увага в рамках даного дослідження.

Унікальний проект, який змогла втілити в життя Кетті за допомогою однодумців слугує яскравим прикладом результативності такої взаємодії завдяки можливостям ютуб, як за доступністю технічних засобів, так і за можливістю знайти необхідні людські та фінансові ресурси в рамках активної

взаємодії та налагодженню зв'язку на основі особливих інтересів, які складають культурну цінність для тих, хто споглядає контент, що створюється на базі каналу, а також тих, хто знаходить у такій діяльності практичну користь та імплементує набуті знання і навички у власне життя.

На даний момент ведеться відео щоденник реалізації проекту. Авторка каналу звітує про виконану роботу, на якому етапі знаходиться проект, над чим працюють наразі. [74]

Так як проект виник завдяки колаборації двох потужних і популярних серед користувачів блогерів, що спеціалізуються на історичній тематиці та мають спільні завдання і мету ведення каналу та формування середовища на них, викликав інтерес серед аудиторії авторки каналу Бернадетт Беннер, яка власне звернула увагу на ідею, яку прагнула втілити авторка іншого каналу. Особливість полягає і у кількості підписників та глядачів, яку має Бернадетт. На її каналі більше мільйона підписників, вона має контакти з фахівцями з усього світу, які є спеціалістами у сфері, дотичній до сфери діяльності авторки, чи просто освіченими людьми та якимось чином залучені до її каналу – чи через рекомендацію знайомих, які дивляться її контент, чи через краудфандинг чи краудсорсинг, тобто пошук спільнотою людей певних коштів, чи фахівця з тієї чи іншої справи.

Загалом, все почалося зі знайомства завдяки Ютубу. Бернадетт побачила відео на каналі Кетті Хей, яка поділилася своїм захопленням зі своєю аудиторією та отримала відгук і підтримку від колеги та фахівця, який спеціалізується на конкретній тематиці, в даному випадку у сфері історичного костюму та історії в цілому. Вони зняли спільне відео, в якому Кетті детальніше розповіла про саму ідею, чому вона варта втілення та в чому полягає її унікальність.

Тут варто звернути увагу на те, що завдяки професійному володінню авторками названих каналів у професійній взаємодії отримано такий відеопродукт, який може скласти конкуренцію одним з найкращих документальних відео за якістю зйомки та монтажу. За цим процесом цікаво

споглядати, хоча, здавалося б, знімають просто розмовне відео, ще й про історичні костюми, які наразі зустрічаються лише у музеях, фільмах та костюмованих вечірках чи фестивалях, які влаштовуються як любителями, так і професіоналами, що знаються на історичному костюмі та володіють навичками пошиття для їх втілення.

Повертаючись до проектів, які можуть бути реалізовані поза межами медіаплатформи Ютуб, варто згадати щорічний захід Costume College, який проходить як тематична конференція за участю як любителів, так і професіоналів, що створюють особливий образ, присвячений певному періоду чи персонажу та зроблений власноруч. [73]

Серед учасників такої взаємодії багато членів однієї спільноти, які заочно знайомі між собою з ютубу. Більшість учасників знімають для своїх каналів як процес підготовки, так і фрагменти з самої конференції, де показують найцікавіші моменти, які згодом буде споглядати аудиторія. Такі заходи є не лише способом створити цікавий контент та отримати бажану кількість переглядів, а й встановити контакт в межах професійного середовища, яке формується між креаторами каналів та любителями серед глядачів.

Окрім зазначених вище прикладів, особливістю взаємодії, що викликає зацікавленість в аудиторії є не лише унікальна тематика відео та незвичайна манера подачі, а й те, що все, що продукується на каналах втілюється в життя їх авторів і вони не лише популяризують певну діяльність чи захоплення для створення контенту для своїх каналів, а й справді носять той одяг, який створюють в процесі зйомки і поза нею, проводять дослідження спеціальних технік, якими користувалися кравці при пошитті одягу вручну, без використання додаткової техніки.

Важливою є варіативність тематики на обраних каналах. Вони не зупиняються на одній точці інтересу та розширюють свій контент додаючи різноманітну тематику як для глядача, так і для власного професійного розвитку.

В ході аналізу для дослідження виявлено етапи підготовки процесу зйомки відео та монтажу, який може займати від декількох годин на тиждень до декількох місяців, в залежності від складності обраної техніки. У випадку з реалізацією проекту «The Peacock Dress» з моменту першого кадру може пройти декілька місяців роботи поза камерою, яка потребує залучення величезної кількості людей. Випуски знімаються на регулярній основі, проте кадри подаються вибірково, як ті, що пасують до загальної атмосфери відео та тематики каналу.

Даний проект став не лише унікальною спробою відтворення старовинної техніки, якою володіє лише декілька людей на планеті, а в конкретному випадку автори, у зв'язку з історичними передумовами виникнення та створення оригіналу сукні, яка була виготовлена в Індії з використанням особливої техніки вишивки, що власне і створює всю оригінальність задумки та спроби відтворити майстерність тих майстрів, які за відсутності додаткових ресурсів здатні були створити такий витвір мистецтва, який власне є відображенням можливостей людини та її творчого потенціалу. [74]

Важливості навчання, відтворення та збереження ремесла поза розвитком технологій, оскільки традиційну взаємодію та її результат не можуть замінити жодні технології, при здавалося б значно розширених можливостях, для створення унікальних витворів мистецтва необхідні знання та навички, якими володіють лише майстри певної кваліфікації, які необхідні для створення таких елементів, які не може створити жодна машина.

Також, доцільно зауважити, що під час роботи над проектом прослідковується не лише творча взаємодія в рамках креативного і професійного середовища, а й демонстрація створення, збереження та популяризація тих практик, які з розвитком глобалізаційних процесів, моди, зміни способу життя увійшли у стадію «вимирання», оскільки ті техніки, які використовувалися при створенні того чи іншого витвору наразі не є релевантними до запитів сьогодення.

Тому так важливо зберігати пам'ять та інтерес до таких унікальних, незвичайних, старовинних речей, які демонструють можливості людської майстерності та продуктивності за використання трудових та фінансових ресурсів, які витрачалися для створення сукні, яка була у вжитку лише один вечір і демонструвала статус володарки, відображала її спосіб та стиль життя та викликала захоплення у всіх присутніх на балу та тих, хто споглядатиме фото тих часів чи бачитиме цю сукню у стінах музею. [74]

Такі унікальні елементи варті привернення уваги та популяризації серед молодих поколінь, оскільки завжди маємо пам'ятати найкращі здобутки, шанувати майстерність та унікальність витворів мистецтва та відображення особливої культури, яка панувала у певний період.

Завдяки сучасним можливостям і діяльності таких каналів, як ті, що зазначаються вище, розвивається інтерес до моди минулого, стилю і способу життя, а також демонструється практична цінність створення та відтворення певного знання, яке може стати основою майбутнього шедевру.

Прослідкувавши діяльність подібних каналів, виокремлено особливості побудови комунікації як в рамках створеного ними середовища серед користувачів платформи та підписників каналу, так і в професійній комунікації між креаторами та тим середовищем, хто об'єднавшись, здатні створити дещо унікальне та на перший погляд неможливе в умовах сучасності за рахунок спільного залучення ресурсів та підтримання інтересу до унікальних практик, що на перший погляд не мають практичної цінності та можуть виглядати ексцентричною мрією чи захопленням однієї особи.

Проте за рахунок об'єднання в межах конкретної спільноти, що має спільні цінності та підтримання цієї взаємодії стає можливим робота як над такими унікальними та складними в реалізації проектами як «The Peacock Dress», так і навпаки, щоденне залучення незвичних для сучасної людини практик та способу життя, яке втілюється у використанні предметів гардеробу, які зараз для сучасного сприйняття є незвичними, і навіть дивними, проте завдяки можливостям нових медіа стає можливим налагодження взаємодії між

креаторами та формування професійного кола, об'єднаного спільними цінностями та інтересами та завданнями, що втілюється завдяки діяльності подібних каналів.

У даному розділі дослідження розглядаються унікальні практики, що залучають глядача до вивчення історії, культури та зміни власного світосприйняття в рамках медіаплатформи Ютуб та поза нею у реальному житті як креаторів, так і глядачів. Важливим моментом у такій взаємодії є збереження гармонійного втілення епатажності та незвичайності в житті та уникання перекосів між повною відмовою від сучасного і абсолютним зануренням у минуле.[74]

Отже, обрані канали слугують вдалим прикладом поєднання сучасних технічних можливостей та тих компетенцій минулого, які в поєднанні створюють гармонійний та цікавий образ, що викликає інтерес серед користувачів медіаплатформи, залучає їх до знайомства із запропонованими практиками та формування власного погляду на подібне світосприйняття, освітню та практичну цінність таких захоплень, а також різноманіття практик, що можливі за допомогою сучасних технологій та майстерності, що втілювалася за допомогою нитки, голки та майстерності, якою володіють одиниці й значення володіння певною навичкою для реалізації задуму, в яких би умовах він не втілювався. Чи то в рамках медіаплатформи Ютуб та мережі Інтернет, чи поза нею у реальному житті кожного користувача.

3.2. Практики креативної економіки в медіа просторі Ютуб

Питання творчості та креативності як нових категорій, стали складовою соціального життя в умовах сьогодення. Аналізуючи запити роботодавців на ключові позиції ринку праці, і чи не в кожному оголошенні серед вимог до кандидатів наводяться такі поняття як творчість і креативність, нестандартне мислення, а серед іншого і ряд умінь та навичок у володінні певним набором технологій.

Серед них і знання специфіки діяльності виробництва, компанії чи організації, орієнтація у сучасній ситуації на ринку, безумовне знання своєї справи та професійна компетентність, а крім того - готовність до навчання та змін, оскільки світ незмінно трансформується, інколи навіть занадто швидкими темпами. Саме ж ідея креативності стати активом є частиною економічної політики з 1990-х років і створила цілий ряд нових термінів, таких як "креативний сектор", "авторські права", "контент-галузі", "економіка досвіду", "креативний бізнес-сектор", "бізнес, орієнтований на мистецтво", "галузі культури та комунікацій", "медіа-галузі" та "економіка знань" необхідно зазначити сутність явища, яке в подальшому розглядатиметься в контексті нашого дослідження крізь призму креативності та її впливу на розвиток економічної сфери шляхом створення та використання культурного продукту.

Саме ж поняття «креативність» в широкому значенні означає творчість. До останнього часу і у вітчизняній, і у зарубіжній науковій літературі ці два терміни розглядалися як взаємозамінні. Разом з тим, в останній час ряд авторів схильні розділяти ці два поняття. Креативна економіка виконує такі важливі функції: 1) підвищення добробуту суспільства; 2) стимулює самоповагу в окремих людей; 3) сприяє поліпшенню якості життя в цілому.

Отже, до основних чинників зростання креативної економіки можна віднести: інвестиції, інновації, людський потенціал, внутрішній попит. Численні дослідження показують, що країни з високим рівнем людського потенціалу мають стабільне економічне зростання.

Тобто в умовах сьогодення та кризової ситуації, яка склалася у світі за непередбачених обставин - вміння адаптуватися до змін, нестандартне мислення, аналітичне і критичне мислення, креативність та обізнаність - стають ключовими та необхідними елементами для задоволення потреб ринку праці та окремої особистості в цілому. Доречним на нашу думку буде застосувати роз'яснення концепції креативності Дж. Гілфорда - американського психолога, відомого як творець структури інтелекту та працями у напрямку дослідження інтелекту у сфері пам'яті, мислення, творчості та темпераменту, для кращого розуміння спектру застосування творчої діяльності у сучасних соціокультурних практиках.

Концепція креативності американського психолога Дж. Гілфорда, як універсальної пізнавальної творчої здібності набула популярності завдяки розробленим тестам на «креативність», що дозволяли досліджувати творчий потенціал особистості. В основу самої концепції науковець поклав принципове розмежування між двома типами розумових операцій: конвергенцією (логічним мисленням) і дивергенцією (процес мислення, який спрямовано одночасно в різні напрямки, що відступає від логіки), що стало важливим етапом у вивченні загальних творчих здібностей, або – креативності.

Дослідник виділив шість параметрів креативності: а саме: 1) здатність до виявлення і постановки проблем; 2) спроможність до генерування ідей – швидкість; 3) здатність до продукування різноманітних ідей – гнучкість; 4) здатність виробляти ідеї, що відрізняються від суспільних поглядів, відповідати на подразники нестандартно – оригінальність; 5) здатність до вдосконалення об'єкта шляхом додавання деталей; 6) здатність вирішувати проблеми, тобто здатність до аналізу і синтезу.

Вивченню творчості як форми прояву внутрішньої сутності людини були присвячені роботи таких російських дослідників як Д. Богоявленської – кандидата психологічних наук, В. Кан-Калика – засновника напрямку педагогічного спілкування, Я. Пономарьова – який створив структурно-рівневу систему в педагогіці та М. Поташника, Б. Теплова.

Ідея творчості, яка визначається як досягнення людиною чогось значимого та нового, такого, що змінює світ, також є провідною в концепціях зарубіжних психологів Ф. Баррона, Х. Грубера, С. Девіса, Р. Стернберга, Т.Тардіфа, Дж. Гілфорда, П. Торранса, К. Тейлора, Д. Фелдмана, Б. Хеннеси, які визначають єдність креативного процесу, продукту, особистості та середовища.

Перш ніж звертатися до поняття «креативна економіка» – необхідно зазначити сутність явища, яке в подальшому розглядатиметься в контексті дослідження крізь призму креативності та її впливу на розвиток економічної сфери шляхом створення та використання культурного продукту.

Так, у праці О. Подлевської «Аспекти розвитку креативної економіки в сучасних умовах» висвітлено визначення «креативної економіки»: «під креативною економікою можливо розуміти сукупність специфічних соціально-економічних відносин, що виникають із приводу виробництва, розподілу, обміну й споживання, заснованих на нестандартних, нетрадиційних ідеях, концепціях, стратегіях, заходах, що забезпечують ефективне вирішення соціально-економічних проблем на основі нових знань, принципово якісно нових рішень» .

Якщо взяти до уваги праці іноземних дослідників, - можна прослідкувати зміну попиту на креативність у сфері економіки, формування такого соціокультурного феномену як креативна економіка, її зв'язок із діджиталізацією та розвитком інформаційних технологій, а також таким питанням як мода на творчість та розвиток абсолютно нових, адаптованих до сьогодення сфер людської діяльності, які здатні задовольнити особисті та економічні потреби сучасного суспільства. Серед іноземних джерел ми обрали питання взаємозв'язку економіки та креативності, формування фактично абсолютно нової сфери, яка за необхідності інтегрується в існуючий світовий порядок.

«Культура трансформується в «культурний продукт» і відповідно, до принципу ринкової економіки, чим більше попит на цей продукт, тим швидше він стає частиною культури суспільства».

Даний вислів висвітлює негативне явище трансформації культурних проявів у так званий «культурний продукт», проте в даному випадку ми розглянемо це формулювання в якості позитивного явища, що впливає на розвиток так званої культурної економіки, яку ще називають креативною економікою. У даному контексті розглядається зміна важливості культурних практик та попит на них в якості рушійної сили трансформації суспільства та розвитку його позитивних якостей.

Це є прикладом трансформації культури в культурний продукт з духовного боку, яка позбавляє культуру її споконвічної духовності та піддається віянню сучасної «бездуховності» та «масовизації» культури, де масова форма витісняє елітарність, доступність - позбавляє духовності та наповненості змістом. Даному питанню приділяється час у розрізі аксіологічних та духовних варіацій культури і творчості, а в даному розрізі зосередимося на позитивному впливі трансформації культури в культурну економіку та розглянемо основні аспекти впливу творчості на формування цієї самої культури.

Медіаресурс дозволяє створити особливу естетику простору в 3D форматі через використання різноманітних стереоефектів. Особливої уваги заслуговує Інтернет-комунікація за допомогою комп'ютерного екрану, в якому також діють прийоми естетизації: дизайн веб сторінок, сайтів, соціальних мереж, оформлення та подача новин тощо. Естетичні засоби розбудови віртуальної реальності дозволяють створити ілюзію творчої актуалізації особистості. Якщо мистецтво в класичному розумінні та художній прояв поза медіа контекстом є актом перетворення дійсної реальності, то в світі медіа технологій – заміною цьому виступають запропоновані моделі самореалізації особистості, в яких, на нашу думку, саме через простір екранної культури спрямовується та реалізується художня уява реципієнта.

Медіапростір відкриваючи умовні межі автор–реципієнт, з одного боку створює нову структуру втілення культурних смислів, через свого роду конотатив тексту, з іншого переносить подібну естетику дизайну як самоконструювання світу назовні у позамедійний простір культури. Таким чином, споживач медіапродукту засвоює сучасні естетичні принципи, через які сприймає нав'язані культурні смисли і втілює їх у власному життєвому просторі. Мета перетворюється на засіб і навпаки. Медіавізація простору виступає однією із цілей естетичного конструювання реальності [42, с.232].

В оптиці дослідження аудіовізуальної комунікації слід звернутися до науковця В.Беньяміна та його роботи під назвою «Твори мистецтва в епоху їх технічної відтворюваності», в якому дослідник описав становлення візуалізованої культури. В.Беньямін не лише фіксує зміну світогляду людини, а й досліджує те, як це відбувається. Дослідник намагається відповісти на питання, як саме розвиток техніки, тобто процес відтворення зображення впливає на світосприйняття людини, формування чи зміну певних культуротворчих надбань особистості як нам вважається, культурних смислів.

У Мерло-Понті зустрічається аналіз погляду художника, який є носієм особливого погляду на світ. У контексті нашого дослідження доцільно зауважити, що з розвитком інформаційних і комунікаційних технологій, в умовах сучасності авторів обраних нами каналів можна вважати свого роду художниками, які так само володіють особливим поглядом на світ творчості та транслюючи його на свою аудиторію впливають не лише на її світосприйняття, а й допомагають формувати власне за допомогою залучення до творчого процесу інтуїтивних та простих для сприйняття на перший погляд механізмів, таких як огляд популярних модних журналів, починаючи з найвідомішого у сфері створення одягу журналу Бурда, який виходить у тираж з 1950 рр. і донині не втрачає своєї популярності, а також таких відомих на весь світ журналів мод як Vogue.

Якщо порівняти концепції даних журналів – прослідковується певна протилежність поглядів на моду та стиль, а також на створення одягу як такого.

Якщо Бурда базується на тому, що людина здатна втілити в життя і створити річ на власний смак так, щоб вона виконувала своє функціональне призначення, то Vogue, навпаки, транслює модні образи, які створюються дизайнерами з точки зору не функціональності, а приналежності до високої моди, яка по суті покликана викликати суспільну реакцію на зображення як предмет мистецтва, доступного для сприйняття обраних. Проте все не зовсім так.

Аналізуючи такі випуски на платформі Ютуб можна помітити, що саме за допомогою трансляції свого особливого погляду на зображуване як в одному журналі, так і в іншому, автори популяризують модель сприйняття не лише картинки, яку подають фотографи журналу, а й створення цікавих комбінацій, які можна застосувати у життя та зробити певні елементи більш придатними до повсякденного сприйняття. Тобто акцент зміщується на розширення світогляду людей, формування смаку, поповнення практичних навичок, а головне – їх втілення у життя за допомогою творчості. Якщо поглибитися в історію, і розглядати мистецтво кравця як давнє ремесло, яке наразі переживає певний підйом та повертається до звичних повсякденних практик, які частково були втрачені з розвитком глобалізації, зміщенням інтересів на технічний прогрес, а також відходом від традиційних відносин між поколіннями.

Якщо раніше майже кожна родина мала певні навички, якими мала себе забезпечувати та дбати про своє майбутнє. Дівчат змалечку навчали прясти, шити та створювати щось власноруч. А з розвитком технологій, покращенням умов життя та трансформацією відносин всередині родини та суспільства загалом практична цінність такого навчання від покоління до покоління була б майже втрачена. Тут і виступає практична цінність даних каналів з формування інтересу до «забутого» заняття, передачі набутих знань на багатотисячну аудиторію завдяки технічним можливостям ютубу, а отже певної трансформації передачі майстерності від покоління до покоління за допомогою екрану. Звісно тут не зазначається, що це цілком здатне замінити традиційні форми взаємодії, проте значно полегшує доступ до знання, підтримує інтерес та впливає на спосіб життя тисяч людей. Адже зараз багато хто не має можливості

обмінятися досвідом з бабусею, мамою або батьком. А професійні заклади освіти, які, здавалося б, покликані зберігати передачу ремесла, формуванню навичок та вмінь – проте обсяг даного виду діяльності наразі дуже обмежений та переживає свого роду занепад, оскільки аналізуючи відгуки професіоналів, з якими ми мали змогу поспілкуватися ході дослідження, можемо зробити висновок, що фокус практичної підготовки спеціалістів у даній галузі зміщено за відсутністю попиту від нових поколінь. Під закладами професійної підготовки, маються на увазі професійні училища (технікуми), що раніше мали популярність та виконували функцію передачі цього знання.

В цьому питанні важливо зауважити, що втрачається фінансування даної сфери з боку держави, втрачається попит на сам вид діяльності, а отже можливості тубу допомагають відродженню та популяризації творчих практик в новому форматі. Одним із поштовхів для проведення дослідження став аналіз нових захоплень як способу самореалізації особистості крізь призму творчості та її культуротворчих функцій.

Окремої уваги заслуговує проблема функціонування та формування як культурних смислів, так і цінностей. Найважливішою складовою постає медійна комунікація, яка є основним джерелом пізнання навколишнього світу та становлення особистості. Проблема самоідентифікації людини як складова соціалізації пов'язана з аудіовізуальною комунікацією, яка формує світосприйняття та свідомість індивіда, його ціннісні орієнтири та конструює соціальну реальність. Культурні смисли здатні виконувати фундаментальну функцію, а саме функцію інтеграції соціуму, підтримки його цінності і стабільності [42, с.233].

Нова комунікативна модель, яка втілюється в ютубі, дає змогу розвивати творчі практики, відновлювати забуте старе, створювати принципово нове та опановувати культурне різноманіття в якості фактору, що об'єднує за рахунок причетності до спільної користі та суспільного блага, визначення внутрішніх рамок для існування в обраному середовищі, що регулюють замученість до суспільних процесів, мотиваційну складову людської діяльності та

першочергового встановлення траєкторії руху в рамках доступних соціокультурних практик.

Трансляція культурних смислів, цінностей, традицій відбувається за допомогою комунікації, яка має різні форми і прояви (аудіо, відео, або навіть тактильна комунікація). З розвитком в ХХ ст. науки і техніки та прогресивними тенденціями в розвитку медійних засобів комунікації, культурні смисли втрачають свою ідентичність, оскільки дуже легко трансформуються та приймають нові форми за допомогою викривлення або спотворення культурологічного дискурсу за допомогою екрану (інші медійні форми комунікації). [42, с.234].

Реальність медіапростору закладає естетичний досвід суб'єкта в тих головних параметрах естетичного в яких цей розвиток має комерційну привабливість. Естетичне редукується до яскравого, приємного втішеного. Віртуальна реальність перестає бути межею реального та уявного, оскільки, залишаючись віртуальною впливає на дійсність як в естетичному так і в ціннісно-смісловому вимірах. [42, с.234]

Слушним видається наведена класифікація впливу креативності на життя крізь призму розвитку певних якостей особистості в роботі сучасної дослідниці Н. Іванової, кандидата економічних наук, доцента Національного університету «Києво-Могилянська академія, яка зазначає декілька аспектів, що відображають необхідність покращення навичок в рамках креативності, а отже і у сфері креативної економіки загалом. Адже починаючи з розвитку особистісних якостей, навичок та вмінь формується система людської взаємодії не лише в рамках економіки, а й в усіх сферах суспільного життя. В її роботі зазначено, що « креативність грає найважливішу роль у тому, як ми живемо і працюємо. Економіст Пол Ромер сказав, що найбільш вагомих успіхів у підвищенні рівня життя можна досягти лише завдяки покращенню рецептів, а не збільшенню порцій». Тобто креативність не обмежується технологічними інноваціями чи новими бізнес-моделями, а має багатогранний і комплексний характер. Ця якість має на увазі певний тип мислення і модель поведінки, які треба

виховувати як на індивідуальному рівні, так і на рівні соціального середовища, в якому живе людина.

Відомий зарубіжний дослідник Абрахам Маслоу зазначав, що креативність - це творча спрямованість, яка притаманна всім, але яка втрачається більшістю під впливом системи виховання, освіти та соціальної практики.

Відносно медіа та культури, якою вони сьогодні керують (яку конституують, виробляють, легітимують), небезпідставно виникають ідентифікації хаотичності, тотального змішання різних епох, онтологій і жанрів, а то й загальної метушні, - можливо, щоб виправдати нашу роздратованість насиченістю і різноманіттям, або стомленістю, безглуздістю і нервозністю знаків, або, нарешті лексичну інертність. Досліджено, що творчість стимулює виробництво інноваційних матеріальних і духовних благ, зумовлює прискорення комерціалізації та кінцевого споживання матеріальних і духовних благ.

Його робота надає уявлення про значення ціннісного аспекту культурного простору, визначає що саме є цінністю загалом, важливості переважання сенсу над формою у вираженні змісту та опису питань, що стосуються сфери культурного простору людини. Усе, що стосується її оточення, будь-яких матеріальних і духовних надбань, які мають для особистості або суспільства в цілому певну культурну цінність.

Інформаційне суспільство – це не тільки історичний етап еволюційного розвитку людства, а й створення єдиного інформаційного простору (за допомогою Інтернету), який об'єднує природний світ, соціум та людину в цілісну систему, що по суті-то і формує глобалізаційну реальність.

Інформаційні процеси, які зростають в геометричній прогресії не тільки надають необмежені можливості, щодо використання інформаційних ресурсів, а й призводять до нових стилів життя, поведінки, комунікації особистості, яка існує в людському соціумі, а не за межами його. [23, с. 225].

Щодо визначень розуміння культури варіативність присутня і у виборі форм та зразків взаємодії, які обирають задля забезпечення функціонування культурних процесів, що регулює продуктивність людської взаємодії в рамках спільноти та зростання особистості в процесі становлення та внутрішньої взаємодії зі світом.

У широкому розумінні, культура є специфічна якісна характеристика суспільства, яка є сукупністю засобів, способів, форм, зразків, правил, орієнтирів взаємодії (діяльності, спілкування) людей між собою у відповідному середовищі. [2, с.226].

Так, російська дослідниця А. Філіна у роботі «Культурний простір: основні його види та культурна діяльність суспільства щодо задоволення соціокультурних потреб громадян» зазначає, що культурним простором є сфера у якій проводиться культурна діяльність людини, задовольняються її культурні та інформаційні проблеми.

Культура трансформується в «культурний продукт» і відповідно, до принципу ринкової економіки, чим більше попит на цей продукт, тим швидше він стає частиною культури суспільства. [2, с.227]. А оскільки формує і визначає цей культурний простір саме суспільство, яке задовольняє потреби громадян в рамках існуючого законодавства, то на формування соціокультурного простору особистості впливають насамперед її власні потреби, які вона має задовольнити, в першу чергу матеріальні, згодом і духовні, а отже і потреби в дозвіллі та організації вільного часу в рамках існуючої системи, розкриття власних здібностей у обраній сфері діяльності за допомогою доступних засобів інформаційних технологій, практичною необмеженістю ресурсів для пошуку інформації (чи то для навчального курсу університету чи то для особистого розвитку).

Також важливим фактором у створенні власного культурного простору є знання основних законів, за якими живе суспільство на даний час, етичних та правових засад для запобігання порушення конституційних прав своєю діяльністю, як наприклад, порушення авторських прав на інтелектуальну власність. А.Філіна наводить такий приклад опису регулювання суспільної

діяльності людини, який є неможливим без освоєння духовних законів та елементів культури, що виключає нівелювання з будь-якого боку ціннісних аспектів набутих знань, вмінь та навичок, що формують культурні здобутки людства: «Соціального впливу культура набуває насамперед у якості необхідного аспекту діяльності людини, котра в силу свого громадського характеру передбачає організацію спільної діяльності суспільства, отже, регулювання її певними правилами, акумульованими в знакових та символічних системах і традиціях. Цей процес вимагає звернення до колосального культурного потенціалу, нагромадженого людством за час його існування. Ні соціальний прогрес, ні самовдосконалення особистості неможливі без освоєння духовних скарбниць народів світу» [57, с.82].

У розрізі ціннісного аспекту формування культурного простору та культурного потенціалу людини, який з точки зору даного дослідження є тією рушійною силою, яка визначає подальший розвиток особистості у соціокультурному просторі - слід зазначити, що культурний потенціал людини людина має від народження, як тільки потрапляє у соціальне середовище, а саме в родину, а згодом - і в суспільство. За допомогою різноманітних соціокультурних практик таких як освіта, творчість, релігія і мистецтво, що складають собою сукупність певних наборів цінностей, значень і символів, які формують погляди особистості як на себе, так і на середовище, в якому опиняється конкретна людина.

Врешті решт, культурний потенціал особистості - питання не достатньо розкриті, адже закладена основа певних комбінацій переваг, недоліків певної соціальної системи, немає однозначної відповіді на питання - ким має стати особистість. Є певні універсальні характеристики, якими має володіти кожна людина, проте усі інші якості, здібності, поривання та інтереси формуються безпосередньо при взаємодії індивіда з соціокультурним середовищем під час навчання, творчої діяльності, осмислення кола проблем, з яким стикається конкретна особистість під час процесу первинної соціалізації. Тут розкриваються питання самоідентифікації особистості як члена суспільства,

процес формування набору якостей, якими користується у своєму житті людина, в залежності від середовища, в якому вона знаходиться.

Від зміни соціокультурного середовища змінюється і набір характеристик, якими володіє певна особистість в рамках своєї групи. Варто застосувати в контексті дослідження з приводу впливу та взаємодії культурного середовища та особистості аспект впливу креативного класу, який як визначається у праці вітчизняної дослідниці О.Гуменної «Креативність врятує: уроки для України». Так, автор зазначає: «Креативний кластер у літературі визначається як "місце, яке об'єднує спільноту "креативних людей", які: а) поділяють однаковий інтерес до новизни, але не обов'язково в одній і тій самій темі; б) місце каталізу, де люди, відносини, ідеї й таланти можуть підсилити один одного; в) середовище, яке пропонує різноманітність, подразники та свободу вираження поглядів; г) потужна, відкрита і постійно варіабельна мережа міжособистісних обмінів, яка виховує унікальність та ідентичність людей» [56, с. 77].

Якщо звернутися до ціннісної трансформації, яка відбувається під час навчання у студентської аудиторії, то формування її інтересів залежить від обраного напрямку діяльності, набору особистісних якостей, якими розпоряджається людина, інтересів, уподобань та мотивації - чому саме людина обирає певний напрям, з якою метою та як поводить себе у процесі соціалізації під час навчання. Адже, коли людина потрапляє у нове для себе середовище - а студентство є чи не найсуттєвішою ланкою формування особистості як професіонала та дорослого члена суспільства, який перетинає межу дитинства і юності, набирається необхідного досвіду і змінює власний світогляд та впливає на світогляд оточуючих.

Отже, зауважимо, що культурний потенціал людини людина має від народження, як тільки потрапляє у соціальне середовище, а саме в родину, а згодом - і в суспільство. За допомогою різноманітних соціокультурних практик таких як освіта та творчість, що складають собою сукупність певних наборів

цінностей, значень і символів, які формують погляди особистості як на себе, так і на середовище, в якому опиняється конкретна людина з'являється можливість не лише прослідкувати шлях становлення певних інтересів та замученості до певного процесу, а й визначити основні елементи, що впливають на творчість в межах медіа платформи Ютуб.

Вивчаючи власні вподобання людей, особливо під час карантину, зауважено, що більшість свого вільного часу люди витрачають на перегляд тематичного контенту медіа платформи Ютуб. Ця платформа розглядається як один з найактуальніших засобів комунікації та впливу на формування інтересів людей за рахунок доступності, практично необмеженої різноманітності контенту та великих технічних можливостей для реалізації творчих задумів.[82]

Розглядаючи розвиток ютуб каналу варто зауважити на якість картинки та чіткість подачі матеріалу, адже вони є одними з головних критеріїв, які фіксують та привертають увагу глядача. Оскільки, якщо якість відео буде занадто низькою, або звук буде занадто тихим, жодна цінна інформація не втримає увагу глядача, оскільки можна знайти більш якісну подачу матеріалу та не терпіти незручностей. Автори контенту звертають на це увагу і намагаються постійно покращувати якість свого матеріалу. Вони додатково оснащують своє приміщення світлом (найпопулярнішим є професійне обладнання – софтбокси, які забезпечують якість картинки), звуком (використовують професійні мікрофони, які забезпечують звук належної якості). Отже, для того, щоб розвивати свій канал автори певним чином витрачають додаткові ресурси, як фінансові, так і часові, а також зусилля на монтаж та редагування контенту. [71]

Не менш важливим фактором, який впливає на розвиток каналу є якість відео та монтажу. Отже автори поступово оволодівають навичками роботи з відео редакторами та професійною апаратурою, чи запрошують для цього або професіоналів за додаткову оплату, або тих, з їхнього оточення, хто має необхідні навички. Зазвичай це хтось з близьких або родичів. Більшість аналізованих нами канали є сімейними, адже створенням контенту займаються

члени однієї родини. Один з каналів, який ми аналізуємо, створюється цілою командою спеціалістів і має декілька спеціалізованих розгалужень, якими займаються професійні монтажери та звукорежисери а також ведучими виступають інші спеціалісти, які є професіоналами у тій чи іншій тематиці, яку обирає для себе канал. Саме цей канал проаналізовано з боку створення та просування контенту як у вільному доступі, так і за окрему плату в рамках платних курсів та марафонів з пошиття того чи іншого виробу.

Оскільки в рамках творчої діяльності можливо освоїти певний рід занять завдяки даній платформі, у дослідженні зауважено, що пропорція користі і часу, витраченого на даний феномен неймовірно впливає на продуктивність, незалежно від виду основної діяльності. Завдяки відеоурокам можна оволодіти новою справою, наприклад, навчитися шити і в подальшому робити це, за умови достатнього освоєння необхідної техніки, професійно. На прикладі автора даного дослідження, яка зацікавилася пошиттям одягу, випадково знайшовши тематичне відео, що стало поштовхом до подальшого вивчення абсолютно нової сфери діяльності, прослідковується шлях творчості від захоплення і споглядання до освоєння та професійного навчання. [78]

Якщо спочатку дані медіаплатформи слугували лише задля проведення вільного часу за переглядом фотографій та відеороликів на противагу телебаченню, то згодом перетворилися і на масштабні рекламні майданчики, і на засіб впливу на думки соціуму (мова йде про блогерів-інфлуенсерів, як тих, що мають вплив на свою аудиторію). Ці інструменти стали інвестицією, на яку витрачаються кошти, сили і вільний час. Ця діяльність здатна приносити не лише задоволення, а й самореалізацію та професійний розвиток. [82]

Оскільки дана платформа дозволяє не лише переглядати інформацію, але й обмінюватися коментарями, відслідковувати реакцію аудиторії на певний контент - загалом, дозволяє аналізувати ефективність сприйняття інформації, - вивчено й інші канали, що стосуються даної тематики. За два з половиною роки автором відмічено величезне зростання попиту в контексті особистісного

захоплення - хобі, особливо хендмейду. З поступовим перетворенням названих вище платформ, дослідження доповнилося аналізом контенту інших каналів, які дотично або прямо стосуються виду діяльності автора, а саме хендмейду як популярного виду творчості та засобу заробітку для певної категорії людей.

Помічено закономірність росту аудиторії з опануванням нових технічних можливостей, покращення якості картинки та звуку, а також рівень самореалізації у певних видах діяльності, які за відсутності даних майданчиків не отримали б такого масштабного розвитку.

При аналізі медіа-платформ помітна значна зміна інтересів і розширення тематики контенту, який наразі на даній платформі споживається. У процесі роботи над дослідженням значно помітно трансформацію інтересів від споглядання тематичних відео з пошиву одягу до таких питань як облаштування робочого місця у творчій майстерні, процес пошиття цікавих моделей, розширення власного кругозору за рахунок вивчення контенту іноземних блогерів - так прослідковано процес розвитку нових вмінь та навичок у ході творчої діяльності.

Зауважено вплив творчої діяльності на розвиток особистості під час опанування нею певного виду творчості, залучення та трансформацію нових вмінь та навичок, наприклад іноземну мову в напрямку, який цікавить конкретну особистість, як вже було зазначено вище. На прикладі освоєння нової території, нових технічних засобів та тем проявляється нова модель соціальної взаємодії, своєрідне переродження клубів за інтересами у багатотисячне або багатомільйонне ком'юніті на базі медіа-платформ. Стираються обмеження географічного характеру, можливість присутності на іншому кінці світу за допомогою Інтернету.

Оскільки людина вже розуміє тонкощі і особливості певного виду діяльності – від пошиву одягу до показів високої моди, або від чорно-білих фотографій на стару камеру до зйомок найрізноманітніших місць та подій на планеті. Від показів тих самих дизайнерів до корпоративів у нафтових компаніях. Стає набагато легше практикувати іноземну мову. Як тільки

з'являється інтерес і необхідність отримати результат - з'являються і можливості для задоволення потреби.[81]

Інтерес та мотивація доволі поширене питання, яке зустрічається у багатьох наукових джерелах, що стосуються як психології, так і культури загалом. З розумінням проблеми приходять і шляхи її вирішення, оскільки від того наскільки добре опрацьоване питання залежить кінцевий результат будь-якого виду діяльності. Це стосується як наукової проблематики, так і життєвої. Принципи працюють схожі.

Отже, завдяки різноманіттю доступних творчих практик в межах медіаплатформи Ютуб зростає кількість залучених ресурсів та людей відповідно, тому з'являється практичний вплив від використання ютубу на розвиток економіки та можливість професійної взаємодії в межах нового комунікативного середовища, утвореного в межах медіамайданчика для розвитку ідей та відповідно їх втілення у життя за допомогою різноманітних доступних інструментів, що виокремлюються в рамках економічної взаємодії між учасниками платформи та членами суспільства споживання.

3.3. Сучасні трансформації культурного простору до творчого потенціалу особистості.

Аналізуючи процеси трансформації творчої діяльності через такий соціокультурний вияв творчості як хобі, що являє собою повсякденну практику і дає можливість особистості набути певних навичок та компетентностей, які в подальшому можуть трансформуватися в професійну діяльність.

Кожен канал з набуттям певної кількості підписників отримує кошти за рекламу, яку переглядають глядачі протягом відео. Окрім цього, з розвитком каналу, майстерності ведучого та технічними покращеннями картинки, до авторів каналів звертаються рекламодавці, які пропонують власникам каналів певні речі на огляд в обмін на рекламу для їхньої аудиторії. При чому, автори каналів зважують усі за і проти перш ніж прийняти рекламну пропозицію, оскільки вони виступають як лідери думок і не дозволяють собі рекламувати неперевірені товари. Зазвичай це стосується корисних інструментів, які можуть полегшити роботу тим, хто навчається шити, чи прагне створити щось власноруч, або тим, хто займається цим професійно.[81]

Повертаючись до аналізу зростання контенту, попиту на творчість ми виокремлюємо таке поняття як «мода на творчість» як соціокультурну практику та засіб впливу на формування попиту на будь-який вид діяльності. Для наочності наводиться приклад блогерської діяльності як засобу популяризації моди на творчість, самореалізації та самоідентифікації особистості. Дедалі більше в Ютубі розвивається сфера хендмейд, яка суміжна і зі сферою дизайну, і зі сферою краси, та є однією з найпопулярніших практик не лише серед молоді, а й серед осіб старшого віку. Тобто обрана практика не є обмеженою за віком, майже не потребує спеціальних навичок та вмінь для початку втілення будь-якого запропонованого на каналі елемента, наприклад, створення прикраси для будинку з підручних матеріалів чи найдорожчих та найбільш якісних матеріалів, доступних обмеженому колу споживачів. Усе залежить від коректної мети та способу життя особистості.[77]

Що стосується творчості як засобу розвитку та створення власної бізнес-моделі за рахунок здобутих знань, то саме завдяки медіа-платформам стає можливим монетизація такого виду діяльності як блогерство, що може повністю забезпечити особистість як професіонала у своїй справі. Існує думка, що з розвитком даних медіа-платформ, чи не кожен хто здатен створити цікавий матеріал може монетизувати свої зусилля у якості прибутку за професійну діяльність. Завдяки розширенню глобалізаційних процесів, зростанню конкуренції на теренах вище зазначених майданчиків та росту споживання культурної послуги як такої – відсоток заробітку для власника каналу чи сторінки в Інстаграмі досить невисокий. Рівень монетизації від цих платформ прямо пропорційно залежить від рівня якості контенту, який блогер пропонує споживачу, кількістю споживачів, актуальності тематики його діяльності в певний проміжок часу.

За рахунок перерахованих вище компонентів, а саме – професіоналізму та якості використання технічних засобів для оформлення власного культурного продукту чи послуги завдяки використанню медіа-платформи чи як засобу комунікації, чи як засобу трансформації інтересу до подальшого способу життя збільшується обсяг доступних категорій для впливу на аудиторію та вибудову комунікації в рамках утвореної спільноти.

У 2020 році суспільство зіткнулося з проблемою світової кризи, яка викликана поширенням небезпечного, недостатньо вивченого вірусу, що вплинув на звичну життєдіяльність людей та фактично змінив спосіб життя мільйонів людей на планеті. Протягом тисячолітньої історії людство не раз боролось з викликами, викликаними зовнішніми подразниками. Хвороби та стихійні лиха для нас не новина, проте нині склалася унікальна, як з точки зору економіки, так і з точки зору культури, ситуація, яка похитнула увесь світ.

Введення карантину по всій земній кулі відбилося на життях мільйонів. Якщо поглянути на питання карантинної діяльності, зміни світогляду, трансформації культурних практик з точки зору культурного потенціалу, культурного поля людини можна цілком аргументовано зазначити, що з

початком карантину людство оцінило як переваги глобалізації, так і її недоліки. З позитивних сторін варто виокремити доступність інформації - це ж можна віднести і до негативної сторони - оскільки надлишок інформації призводить до поширення паніки, тривоги та страху серед населення. «Дієвим засобом для регулювання стану напруги та трансформації негативної енергії у позитивну стає зміна погляду на ситуацію та поступове залучення до творчості не лише як засобу втечі від складнощів оточуючого світу, а й засобу привести власні думки до ладу й отримати користь від перегляду відео та отримати можливість створити дещо нове й розбавити напружену реальність фарбами натхнення й наснаги, споглядаючи за процесом творчості іншої людини чи втілити щось нове самотійно». [89]

Якщо порівняти перші реакції на введення карантину - можна прослідкувати шлях від неприйняття та погляду на карантин як приводу для додаткових вихідних, то згодом - практично через декілька тижнів - погляд на ситуацію кардинально змінюється. З поширенням величезної кількості інформації, поступовим введенням серйозних обмежень у звичному житті громадян більшості держав стало зрозуміло, що життя зазнає серйозних трансформацій. Наочно демонструє такі зміни медіа платформа Ютуб. Як зазначає авторка каналу «Модные практики с Паукште Ириной Михайловной», зміни починаються першу чергу з думки, а думка втілюється у дію, яку ми маємо можливість споглядати в результаті у сформованому продукті, який з'являється через творчу діяльність людини, що звертається до творчості задля власного розвитку та зростання особистості як в межах саморозвитку, так і в межах розвитку оточуючої дійсності [90]

В першу чергу це стосувалося зміни комунікативних моделей між людьми, змінилися способи спілкування та дозвілля - замість звичних зустрічей з друзями в кафе чи у парку - спілкування через соціальні мережі та відеозв'язок не виходячи з дому. Замість вихідних на природі – вимушене перебування в чотирьох стінах. Якщо брати приклад нашої країни - в першу чергу нас у даному дослідженні цікавить активізація культурних практик.

На початку карантину, коли держава лише стояла на порозі кризи, коли стало зрозуміло, що змін потребує і економіка країни, і медична система, в першу ергу стало питання про підтримання життєдіяльності країни під час карантину. В даному дослідженні розглядається таке явище як спроба мінімізувати бюджет на культуру, позбавлення коштів усіх культурних установ - що викликало хвилю незадовільних реакцій від суспільства. Піднялася певна хвиля протестів проти повного знищення культурної сфери, активізувалися соціальні мережі, в новинах це стало однією з головних новин. Спільно та активно відреагувала на загрозу з точки зору позбавлення культурного пласту уваги, як чогось неважливого, що не має колосального значення для країни.

В той же час, саме завдяки надбанням культурної сфери, інформаційних технологій та розвитку творчої діяльності кінематографу, письменників-літераторів, блогерів, які стали спасінням від нудьги та способом самореалізації в умовах самоізоляції. У когось на початку нарешті з'явився вільний час, який люди могли присвячувати рідним, проводити більше часу у колі близьких, більше спілкуватися не в рамках моделі – «більшість часу робота - кілька годин на сім'ю», з'явилася можливість реорганізувати режим, переглянути певні вподобання, переосмислити цінності життя та приділити час тому, що дійсно має значення. [74]

У цьому напрямі можна розгорнути повноцінний дискурс, зважаючи на різнобарвність карантинного впливу на життя людей - для когось він вилився негативно з точки зору втрати роботи, фінансовою кризою, для когось, навпаки, цей час приносить величезні прибутки. У такий кризовий період людство з одного боку переосмислює ціннісні аспекти свого життя, з іншого - нівелює деякі суспільні принципи. З'являється безліч нових культурних практик та варіантів взаємодії. Одним з найважливіших перетворень під час незрозумілої для світу ситуації на початку пандемії став пошук нових форматів взаємодії між учасниками культурного простору, розширення можливостей як втілення звичних для широкого загалу практик, таких як перегляд театральних вистав, похід в кінотеатр чи на концерт на відкритому повітрі, присвячений

романтичному святу чи певній знаковій події. Зі зміною зовнішніх умов відбувається також зміна внутрішніх установок людини та переосмислення цінності звичних на перший погляд практик, які наповнюють життя різноманіттям та додають сенсу повсякденним подіям та перетворенням, які відбуваються з людиною щодня впродовж історії людства.

Саме під час зіткнення з карантинними обмеженнями по всьому світу відбувається переосмислення комунікативних процесів та пошук засобу, який здатен з одного боку задовольнити основні нагальні потреби людини, а з іншого-надати можливість розвитку та самореалізації. Під час ситуації, що склалася в світовій практиці творчі практики посідають значне місце у житті людини та прискорюється вибудова того комунікативного поля, яке стає доступним завдяки медіаплатформі Ютуб. Спільність інтересів, мотивація до дії, жага до перетворення об'єднує величезну кількість людей в межах майданчика, що здатен задовольнити більшість з потреб, які виникають у людини, в тому числі і професійного розвитку, набуття нових знань та вмінь без залучення додаткових ресурсів для їх реалізації.

У ході дослідження зроблено висновок щодо актуалізації та трансформації творчості в одну з основних культурних практик, що впливає на економіку і в якості споживача певного культурного продукту чи послуги, і в якості виробника того самого продукту або послуги, незалежно від виду діяльності. Головною складовою розвитку творчої діяльності та можливості привнесення її у повсякденне життя за рахунок розвитку креативності, яка в нинішніх умовах є однією з найнеобхідніших якостей, якими має володіти людина для успішного функціонування в сучасному суспільстві та самореалізації в ньому.

Підбираючи матеріал, структуруючи наповнення дослідження зроблено висновки, що творча діяльність може бути як індивідуальним процесом, що впливає на формування особистісних якостей, так і одним із рушійних важелів соціальних процесів, які можуть впливати як на окрему особистість, так і на цілу сферу економіки, наприклад. Прослідковано як позитивні відгуки на

трансформацію творчих культурних практик та формування певного культурного продукту та культурної економіки, так і негативні аспекти перетворення культури на продукт масового впливу, стандартизації, доступності та знецінення культурних практик. З одного боку, творчість є засобом впливу на особистість - не лише як обраний вид діяльності, а й як спосіб мислення, що розвиває певні навички та необхідні наразі вміння у професійному житті.

У результаті дослідження було проаналізовано поняття «самореалізація особистості», «творчість», «креативність» та їх сучасне розуміння, означено трансформацію творчої діяльності як складової креативної економіки, обґрунтовано сутність поняття «креативність» як засобу самореалізації особистості та проаналізовано можливості перевтілення творчості з повсякденної практики хобі у професійну діяльність.

Виокремлено такі матеріальні прояви творчості як рівень затрат на матеріали для виготовлення будь-якого продукту завдяки знайомству з популярними медіа-платформами, і придбання будь-якої продукції, яку виготовляє автор контенту, чи то професійного - у вигляді курсів, тренінгів, чи то - у вигляді продажу речі, зробленої власноруч та реалізованої за допомогою даної платформи.

Отже, креативна економіка може стосуватися не лише великих підприємств і проявлятися у способах управління, а й доведена актуальність її присутності у повсякденних соціокультурних практиках в рамках суспільного устрою. Особливо актуальним фактором взаємодії творчої діяльності, економічної складової культури та вдосконалення особистості є те, що отримує суспільство і людина в процесі пізнання себе та світу через творчу діяльність – зміна світоглядних парадигм суспільства, розвиток нових форм взаємодії, побудова нової моделі комунікації всередині суспільства та отримання взаємовигоди від такої взаємодії. Людина виступає водночас і продуктом культури і її творцем.

Формування нового комунікативного поля в межах медіаплатформи Ютуб, що розглядається в контексті нашого дослідження можна порівняти з формуванням певної «публічної сфери», яку Ю. Хабермас розглядав у межах мережі Інтернет, щоправда як такої, що формується в рамках політичної взаємодії та за рахунок свободи вираження думок та необмеженості доступу до ресурсу виражає значимість розвитку мережі Інтернет для формування відкритого комунікативного поля на основі спільності інтересів та опанування творчих практик.

Сучасний дослідник М. Казаков у своїй праці «Публічна сфера Ю. Хабермаса: реалізація в інтернет дискурсі» наводить приклади розвитку публічної сфери за Ю. Хабермасом та доводить актуальність дослідження в рамках інтернет дискурсу, вказуючи на всезагальність та свободу доступу, аргументуючи це так: «Формування нової публічної сфери в рамках інтернет дискурсу відбувається завдяки наступним властивостям мережі Інтернет: децентралізація, мережева структура, не підконтрольність державі, а також безпрецедентної легкості у становленні активним актором мережі».[21, с.127]

Наведені характеристики переваг Інтернет мережі, які водночас відображають сутнісні зміни, що відбуваються завдяки розвитку глобалізації та є по суті відображенням глобалізаційних процесів. Слушним видається опис публічної сфери як такої, не лише у рамках інтернет простору. Наводиться трактування визначення Ю. Хабермаса, яке слушно відображає сутність розглянутого питання у дискурсі дослідження розвитку та функціонування медіаплатформи Ютуб. «Являючись послідовним розвитком інформаційних технологій інтернет став виключним засобом комунікації і призвів до виникнення принципово нових форм комунікативної взаємодії, завдяки чому став об'єктом активної зацікавленості дослідників всього світу».[21, с.128]

Окрім того, формування нової комунікативної сфери в рамках медіаплатформи Ютуб надає змогу розглядати різноманітні аспекти розвитку комунікації в межах новоствореного майданчику, враховуючи позитивні та

негативні аспекти, що включають в себе можливості комунікації в рамках Ютубу.

Сучасний дослідник М. Казаков також зазначає, що «нова система комунікацій заснована на мережевій інтеграції різних видів комунікації і включає в себе множинність культурних явищ, що призводить до важливих соціальних перетворень».[21, с.128], що в контексті даного дослідження відображає акцент на різноманітності доступних практик завдяки розвитку технологій та їх безпосередньої імплементації в повсякденні практики такі як перегляд відео, пошук певного фрагмента чи відповіді на конкретне запитання.

За допомогою ютубу користувач не лише має змогу вибудувати навколо себе унікальне середовище однодумців без залучення додаткових ресурсів у вигляді грошових витрат чи нераціонального використання часу в рамках цього середовища, не враховуючи доступності та можливості комунікації всередині новоутвореної спільноти відбувається також практичний вплив на зміну способу життя особистості, а отже і на зміну повсякденних практик в житті окремої людини. Формуються спочатку певні вподобання, з розвитком вподобань розширюється варіативність діяльності, яку може собі дозволити особистість за наявних часових та фінансових ресурсів, наприклад придбання додаткових матеріалів для втілення того чи іншого елемента творчості, який транслюється на екрані.

Окрім доступності, як вже зазначено раніше, відбувається активна регуляція діяльності в рамках тубу. За допомогою алгоритмів ютубу та реакції від споживачів, які вподобають ті чи інші відео, тим самим просуваючи контент того чи іншого каналу за інтересами споживача. Часто відбувається так, що під час пошуку конкретного фрагменту чи опису дії, як наприклад створення прикраси для виставки чи для повсякденного застосування, потім пропонуються або схожі за тематикою відео, або навпаки, щось, що цікавить більшість глядачів платформи та потрапило в рекомендації саме завдяки активному поширенню та підтриманню інтересу серед учасників комунікативного процесу, який може бути абсолютно незапланований, оскільки

безпосередня взаємодія між учасниками комунікації відбувається лише за конкретних умов з розвитком замученості користувача до тієї чи іншої тематики, а також частоти та мети використання ютубу. У праці сучасника М. Казакова зауважується, що «наведені приклади використання мережі інтернет в ролі «публічної сфери» виправдовує запропоновану гіпотезу щодо зародження публічної сфери нового типу, але в той же час виникають і деякі побоювання з приводу майбутнього цієї мережевої публічної сфери».

Проте дане зауваження стосується більше загальної мережі Інтернет як основного способу комунікації та круговороту інформації, а в рамках даного дослідження акцент зміщується саме на використання ютубу як основного засобу вибудови комунікації та розвитку її в якості «публічної сфери» для користувачів платформи, яка оформлюється в процесі взаємодії між учасниками основних процесів, тобто креаторами та споживачами з одного боку, так і між креаторами в межах нового професійного поля, яке формується на просторах обраного комунікативного майданчика та різновиду соціальної мережі, яка активно використовується різноманітними категоріями населення та набирає обертів завдяки розвитку можливостей як для тих хто створює контент, так і для тих, хто його споживає.

У будь-якому випадку, в основі розвитку ютубу лежить саме вибудова комунікативної взаємодії та можливості зворотного зв'язку, тоді як переважна більшість існуючих на сьогодні засобів комунікації поступово втрачають свою актуальність, оскільки перетворюються на формальне джерело взаємодії та втрачають свою першочергову особливість для користувачів у можливості створення для споживача комунікативного поля за межами свого міста, країни та мовних кордонів, які в рамках мережі Інтернет та розвитку глобалізаційних процесів поступово стираються, чим і привертають до себе увагу серед доступних нині соціальних мереж та комунікативних платформ.

Отже, Ютуб виступає свого роду універсальною візуальною практикою, здатною поєднувати у собі розважальну, комунікативну, світоглядну та регулятивну функції, які лежать в основі сучасної комунікативної культури.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження виокремлено поняття творчих практик, що розглядаються в межах медіа платформи Ютуб, динаміку самореалізації особистості від захоплення до професійної взаємодії в межах сформованого комунікативного середовища сформованого на основі конкретних ютуб-каналів. Розмежовано основі категорії користувачів: креаторів та споживачів культурної послуги, які мають рівноцінні можливості для самореалізації в межах медіаплатформи Ютуб.

Наведено визначення концептуалізації взаємодії в рамках обраних для розгляду ютуб каналів, виокремлено практичний вплив та взаємозв'язок медіаплатформи й сфери креативної економіки як основного засобу продукування культурного продукту та виокремлення базових категорій, які можливо застосувати в її межах за допомогою діяльності конкретних ютуб-каналів. На їх основі прослідковано розвиток особистості в межах медіа платформи-від споглядання до безпосереднього створення культурного продукту за допомогою механізмів впливу ютубу.

З'ясовано, що дозвіллеві практики та дисциплінарна модель комунікативної взаємодії дає можливість реалізувати не лише початковий задум, а й розширити межі світосприйняття особистості як креатора, так і споживача контенту, який він продукує в контексті свого каналу та відповідної тематики. Спілкування в межах медіаплатформи переростає у сформоване комунікативне середовище, об'єднане спільними інтересами та вподобаннями, виходить за рамки мережі Інтернет та формує дружню та професійну модель взаємодії між членами конкретного середовища. Особлива увага зосереджена на професійних можливостях креатора та його взаємодії з аудиторією й іншими креаторами, основним засобам впливу та практичним результатам, досягненим в межах цієї взаємодії.

Завдяки аналізу різнопланового контенту виокремлено широку варіативність моделей взаємодії в межах ютубу та структуровано найбільш популярні напрямки творчих практик, які власне і формують згодом те

комунікативне поле, яке розглядалося в рамках даного дослідження як в професійній взаємодії так і в межах дозвілля.

Отже, відповідно до завдань дослідження доведено, що медіаплатформа Ютуб виступає майданчиком комунікації в умовах розвитку глобалізаційних процесів, формує та розвиває систему інтересів і світогляд особистості та її самореалізацію на основі творчих практик доступних в межах ютубу. Останні проявляються у професійній діяльності креатора, що створює контент для глядача та можливостях професійного зростання для споживача-глядача контенту, який використовує дану медіа платформу та в результаті набуває певних вмінь та навичок, що може застосовувати як в межах ютубу, так і поза ним у повсякденному житті, від особистої комунікативної взаємодії до формування професійного середовища на основі того, що продукує креатор в межах медіа платформи Ютуб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агамір'ян Л. В. Творчі дозвіллієві практики сучасної підліткової молоді: специфіка, функції, прояви [Електронний ресурс] / Л. В. Агамір'ян // Український соціум, 2018, № 3. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/82-93_No-3_-Vol-66_2018_ukr.pdf.
2. Аріарський М. А. Прикладная культурология [Електронний ресурс] / М. А. Аріарський // Санкт-Петербургский государственный университет культуры и искусств Ассоциация музеев России. – 2001. – Режим доступу до ресурсу: <https://studfile.net/preview/1611283/>.
3. Берегова О. Комунікація в науково-освітньому сегменті культури: дискурс креативності [Електронний ресурс] / О. Берегова // Культурологічна думка. Том 1. №1. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD1_Berehova.pdf.
4. Берегова О. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в культуротворчих процесах України [Електронний ресурс] / О. Берегова // Культурологічна думка. Том 3. №1. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD3_Berehova.pdf.
5. Богданова Н. Культура життєтворчості особистості. Філософсько-світоглядний аналіз [Електронний ресурс] / Н. Богданова. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/2SNhXnB>.
6. Богуцький Ю. Самоорганізація культури і культурна політика [Електронний ресурс] / Ю. Богуцький // Культурологічна думка. Том 2 №1. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD2_Bohutskyi.pdf.
7. Бородин С. Д. Творческие практики как форма социального гедонизма [Електронний ресурс] / С. Д. Бородин, Ю. Г. Еманова, М. К. Яо – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/tvorcheskie-praktiki-kak-forma-sotsialnogo-gedonizma/viewer>.

8. Викторова Л. Г. Диалоговая концепция культуры М. М. Бахтина - В. С. Библера [Электронный ресурс]. - URL: <http://www.countries.ru/library/rusidea/ribb.htm> (дата обращения: 20.09.2010).
9. Возняк В. С. Зміст поняття "навчання" у філософії Мартіна Гайдегера [Електронний ресурс] / В. С. Возняк, С. В. Возняк // Культурологічна думка. Том 4 №2. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD4_Vozniak.V_Vozniak.S.pdf.
10. Волков С. Нові тенденції розвитку культурологічної думки в Україні [Електронний ресурс] / С. Волков // Культурологічна думка. Том 1. №1. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD1_Volkov.pdf.
11. Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте. - СПб.: СОЮЗ, 1997. - 96 с.
12. Гайденко П. Творчество / Философская энциклопедия: В 5 Т. – М.: Советская энциклопедия, 1970. – Т. 5. – С. 184-186.
13. Григорчук Т. В. Формування професіограм менеджерів соціокультурної сфери [Електронний ресурс] / Т. В. Григорчук. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/3eGQ4YN>
14. Дзюба І. Глобалізація і майбутнє культури [Електронний ресурс] / І. Дзюба // Культурологічна думка. Том 1. №1. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD1_Dziuba.pdf
15. Дронова О. О. Художній колектив ДНЗ як соціокультурне середовище розвитку дитячої творчості [Електронний ресурс] / О. О. Дронова – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/2WB91Tz>
16. Еманова Ю.Г. Повышение статуса чтения как условие интеллектуализации и гуманизации общества// Публичная библиотека как институт социальной интеграции населения региона: коллектив.

- моногр. / Ю.Г.Еманова, М.К.Яо.- Казань: изд-во Казан. гос. ун-та культуры и искусств, 2011.- С. 65-91.
- 17.Ермолаева-Томина, Л.Б. Психология художественного творчества: учеб. пособ. для вузов / Л.Б. Ермолаева-Томина.- 2-е изд.- М.: Академический проект: Культура, 2005.- 304 с.
- 18.Зайцева А. Ф. Эстетика креативной идеи в рекламе [Электронный ресурс] / А. Ф. Зайцева // Историческая и социально-образовательная мысль. Том 7 №4, 2015 – Режим доступа до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/estetika-kreativnoy-idei-v-reklame>.
- 19.Зайцева А. Ф. Эстетические ожидания потребителей в системе рекламных коммуникаций [Электронный ресурс] / А. Ф. Зайцева // Вестник МГУКИ ♦ 2015 ♦ 2 (64) март–апрель – Режим доступа до ресурсу: <https://bit.ly/32U3oDp>.
- 20.Золотарева Л. Р. Психология художественного творчества: Науч.-учеб. издание. - Караганда: Изд-во КарГУ им. Е. А. Букедова, 2001. - 396 с.
- 21.Казаков М. Ю. "Публичная сфера" Ю.Хабермаса: реализация в интернет дискурсе [Электронный ресурс] / М. Ю. Казаков. – 2013. – Режим доступа до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/publichnaya-sfera-yu-habermasa-realizatsiya-v-internet-diskurse>.
- 22.Кивлюк О. П. Освітня культура інформаційного суспільства в контексті глобалізаційної реальності [Електронний ресурс] / О. П. Кивлюк. – 2016. – Режим доступа до ресурсу: <https://bit.ly/3fuWee2>.
- 23.Кияниця Є. Специфіка функціонування "паблік рілейшнз" у контексті соціокультурної динаміки [Електронний ресурс] / Є. Кияниця // Культурологічна думка. Том 3. №1. – 2011. – Режим доступа до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD3_Kyianytsia.pdf.
- 24.Конева А. В. Мода и имидж: презентация индивидуальности или идентификационные ловушки? [Электронный ресурс] / А. В. Конева // Культурологічна думка. Том 4 №2. – 2011. – Режим доступа до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD4_Koneva.pdf.

25. Костенко Н. Настичь реальное, когда медиа повсюду: онтологический интерес в культурных исследованиях и теории медиа / Н.Костенко // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2010. – №1. – С.3–15.
26. Красноярова О. В. Новые медиаплатформы: принципы функционирования и классификация видов [Электронный ресурс] / О. В. Красноярова // Вопросы теории и практики журналистики. 2016. Т. 5. № 1. – Режим доступа до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/novye-mediaplatformy-printsipy-funktsionirovaniya-i-klassifikatsiya>.
27. Кримський С. Культура розкриває внутрішню безмежність людини [Електронний ресурс] / С. Кримський // Культурологічна думка. Том 1. №1. – 2009. – Режим доступа до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD1_Krymskyi.pdf.
28. Кухаренко, В.А. Интерпретация текста: учеб. пособие для студентов пед. ин-тов.— 2-е изд., перераб.— М.: Просвещение, 1988.— 192 с.
29. Куц В. А. Практика як елемент творчості [Електронний ресурс] / В. А. Куц. – 2009. – Режим доступа до ресурсу: http://novyn.kpi.ua/2009-2/13_Kuc.pdf.
30. Луман Н. Медиа коммуникации [Электронный ресурс] / Н. Луман // Издательство "Логос", Москва, 2005 (рус.изд.серия). – 2005. – Режим доступа до ресурсу: https://vk.com/doc4605748_468314232.
31. Медникова Г. С. Креативность в пространстве современной культуры [Электронный ресурс] / Г. С. Медникова // Культурологічна думка. Том 4 №2. – 2011. – Режим доступа до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD4_Mednikova.pdf.
32. Мейлах Б. С. Процесс творчества и художественное восприятие. - М.: Искусство, 1985. - 318 с.
33. Мельник В.В. Культура як головний чинник удосконалення особистості в умовах глобального соціального простору: антропологічні, онтологічні та аксіологічні засади. // Збірник наукових праць "Гілея: науковий вісник" Філософські науки. – С. 232–238.

34. Менеджмент в сфере культуры [Электронный ресурс] // Федеральное государственное образовательное учреждение высшего профессионального образования «Санкт-Петербургский государственный университет культуры и искусств», 2007. – 2007. – Режим доступа до ресурсу: <https://studfile.net/preview/1771278/>.
35. Мирошниченко Г. А. Типология современной рекламы [Электронный ресурс] / Г. А. Мирошниченко // Вестник РУДН, серия Литературоведение. Журналистика, 2012, № 4 – Режим доступа до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/tipologiya-sovremennoy-reklamy>.
36. Назметдинова И. С. "Новые СМИ" в современном медиадискурсе [Электронный ресурс] / И. С. Назметдинова, С. Э. Лебедева // Вестник ЧГПУ имени И.Я. Яковлева. 2018. №4. – 2018. – Режим доступа до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/novye-smi-v-sovremennom-mediadiskurse/viewer>.
37. Наумова М. Культурні модуси соціального знання [Электронный ресурс] / М. Наумова // Культурологічна думка. Том 1. №1. – 2009. – Режим доступа до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD1_Naumova.pdf.
38. Неретина С. С. Тропы и концепты [Электронный ресурс] / С. С. Неретина. – 1999. – Режим доступа до ресурсу: http://polittheory.narod.ru/Neretina/Tropes_and_concepts/5.htm.
39. Олійник О. Феномен "культурні індустрії": походження та соціокультурний зміст [Электронный ресурс] / О. Олійник // Культурологічна думка. Том 1. №1. – 2009. – Режим доступа до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD1_Oliinyk.pdf.
40. Павлова, О.Ю., Тормахова А.М. Візуальні практики та комунікація: курс лекцій / О.Ю. Павлова, А.М. Тормахова ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка - Київ: Київський університет, 2018. – 223.

41. Піхорович В. Д. Поняття творчості - між містерією та історією [Електронний ресурс] / В. Д. Піхорович // Вісник НТТУ "КПІ". Філософія. Психологія. Педагогіка. Випуск 2. 2015 – Режим доступу до ресурсу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/17384>.
42. Покулита І. К. Культурні смисли медіапростору-естетичний та аксіологічний аспект [Електронний ресурс] / І. К. Покулита, І. В. Виселко // Збірник наукових праць "Гілея: науковий вісник" Філософські науки – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/2YJ7M7q>.
43. Розин В. М. Возобновление культуры в условиях ее кризиса и метаморфоза [Електронний ресурс] / В. М. Розин // Культура культуры 2014. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/vozobnovlenie-kultury-v-usloviyah-ee-krizisa-i-metamorfoza>.
44. Савченко Д. Г. О понятии рекламный образ [Електронний ресурс] / Д. Г. Савченко // Вестник МГЛУ. Гуманитарные науки. Вып. 18 (816) / 2018 – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-ponyatii-reklamnyy-obraz>.
45. Сугрובה Ю. Спільна творчість як парадигма соціокультурної взаємодії молоді в багатонаціональній державі Україна [Електронний ресурс] / Ю. Сугрובה // Культурологічна думка. Том 3. №1. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD3_Suhrobova.pdf.
46. Судакова В. Постмодерна трансформація культурних практик повсякденного життя як наукова та гуманітарна проблема [Електронний ресурс] / В. Судакова // Культурологічна думка. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD19_Sudakova.pdf.
47. Сулятицька Т. Культурні цінності та їх місце в міжкультурній комунікації [Електронний ресурс] / Т. Сулятицька // Культурологічна думка. Том 3.

- №1. – 2011. – Режим доступу до ресурсу:
https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD3_Suliatytska.pdf.
48. Сушкевич О. Аксіологічна модальна рамка вербалізації періоду творчої активності: лінгвокультурний аспект (на матеріалі інтерв'ю з англо- та україно-мовними творчими особистостями) [Електронний ресурс] / О. Сушкевич Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/2LbxJEF>
49. Терещенко Т.П. Антропологічні та аксіологічні виміри буття інформаційної культури як простору для самореалізації особистості [Електронний ресурс]. 2017.–Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/3frL8Xj>
50. Тормахова А. М. Візуальні практики та мистецтво в інтернет-просторі [Електронний ресурс] / А. М. Тормахова // Художня культура. Актуальні проблеми. - 2019. - Вип. 15(1). - С. 95-98. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/khud_kult_2019_15%281%29_15.
51. Тормахова А. М. Філософсько-культурологічне осмислення телебачення та візуальної практики ХХ-ХХІ ст. [Електронний ресурс] / А. М. Тормахова // Антропологічні виміри філософських досліджень. - 2016. - Вип. 10. - С. 33-42. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Avfd_2016_10_6.
52. Тормахова А.М. Становлення предметного поля сучасних візуальних досліджень [Електронний ресурс] / А. М. Тормахова // Антропологічні виміри філософських досліджень - 2016. Вип. 9, с.38-46. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Avfd_2016_9_6.
53. Трач Ю. В. Розвиток інформаційних технологій та їх культурологічні наслідки [Електронний ресурс] / Ю. В. Трач // Культурологічна думка. Том 2 №1. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD2_Trach.pdf.
54. Троєльнікова Л. Творча еліта як об'єкт художньо-освітнього простору: культурологічне осмислення проблеми [Електронний ресурс] / Л. Троєльнікова // Культурологічна думка. Том 2 №1. – 2010. – Режим

- доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD2_Troielnikova.pdf.
55. Туриніна О. Л. Психологія творчості [Електронний ресурс] / О. Л. Туриніна. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/p08_52.pdf.
56. Философская энциклопедия (в 5 томах, 1960-1970) под редакцией Константинова Ф.В. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://philosophy.niv.ru/doc/encyclopedia/philosophy/index.htm>.
57. Філіна А. П. Культурний простір: основні його види та культурна діяльність суспільства щодо задоволення соціокультурних потреб громадян [Електронний ресурс] / Антоніна Петрівна Філіна // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. Вип. І(6), 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/3eEI0gO>.
58. Харламова Г. Креативність врятує: уроки для України [Електронний ресурс] / Г. Харламова, О. Гуменна. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/2SMPQoA>
59. Чумаченко О. "Entertainment" як соціокультурний феномен: історико-культурологічний аналіз [Електронний ресурс] / О. Чумаченко // Культурологічна думка. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD19_Chumachenko.pdf.
60. Шакирова Д.М. Образование, устремленное в будущее. Социально-когнитивные исследования молодежной среды и компьютерные технологии обучения [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.antat.ru/ru/ips/science/editions/edu-future_2016.pdf.
61. Шакироват Д.М., И.Ф. Сибгатуллина, Сулейманов Ш.Д.- Казань: Центр инновационных технологий, 2005. -312 с.
62. Шейко В. Культурологічні аспекти компоративістики та діалог культур: стан і перспективи [Електронний ресурс] / В. Шейко //

- Культурологічна думка. Том 2 №1. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD2_Sheiko.pdf.
63. Щербина В. Культура та індивідуальний час буття [Електронний ресурс] / В. Щербина // Культурологічна думка. Том 3. №1. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD3_Shcherbyna.pdf.
64. Яланська С. П. Психологія творчості : навч. посіб. [Електронний ресурс] / С. П. Яланська // Полтава : Видавництво «Сімон». – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/10913>. [с. 39, 47-48].
65. Яценко Г. Ю. Комунікативна культура освітнього простору [Електронний ресурс] / Г. Ю. Яценко // Культурологічна думка. Том 4 №2. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD4_Yatsenko.pdf.
66. CulturaInternationalJournalof Philosophy of Culture and Axiology Vol. 12, No. 2 (2015) Editor-in-Chief Nicolae Râmbu [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/3chadSv>
67. Kyurchev V. Creative personality and its dignicular role in the formation of a known economy in the conditions of the challenges of globalization of informational society [Електронний ресурс] / V. Kyurchev, R. Oleksenko. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/2WB9xRv>.
68. Nikitenko V. O. The matrix of creative-innovative potential of human as a factor of formation of digital technologies, digital education and digital economy [Електронний ресурс] / V. O. Nikitenko. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://bit.ly/2WcMIVa>
69. AbbyCox YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/c/AbbyCox/playlists>
70. AnastaciaKay YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/c/funastacia/playlists>

71. Angela Jasmina YouTube. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/AngelaJasmina/playlists>
72. Bella Maes Designs YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/BellaMaesDesigns/playlists>
73. Bernadette Banner YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/channel/UCSHtaUm-FjUps090S7crO4Q/playlists>
74. Cathy Hay YouTube. – Режим
доступа: https://www.youtube.com/channel/UCWmQGoSY-lmWlakti_Br3cQ
75. Chinese hand Embroidery YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/ArtEmbroidery/playlists>
76. coolirpa YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/coolirpa/playlists>
77. Fancy smth. YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/Fancysmth/playlists>
78. Gertie YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/channel/UCICE2hIBxcNIFJSs945JiFQ>
79. Learn English With TV Series YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/LearnEnglishWithTVSeries/playlists>
80. Loepsie YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/Loepsie/playlists>
81. Marina Mogilko YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/MarinaMogilko/playlists>
82. Mimi Gtyle YouTube. –
Режим доступа: https://www.youtube.com/channel/UCAF_pB4d_S-gQS8WuxLjn1w
83. Pretty Shepherd YouTube. –
Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/Loepsie/playlists>

84. RubyHolley YouTube. -

Режим доступа: <https://www.youtube.com/c/RubyHolley/playlists>

85. SofyaPictures YouTube. –

Режим

доступу: <https://www.youtube.com/c/SofyaPictures/playlists> YouTube. –

Режим доступа:

86. The Crafterpreneur YouTube. –

Режим доступа:

<https://www.youtube.com/channel/UCсycX0zTFa6pZweK10wu8nA>

87. UniversityOfFashion YouTube. –

Режим доступа:

<https://www.youtube.com/c/UniversityOfFashion/playlists>

88. ZoeDIY YouTube. –

Режим

доступу:

<https://www.youtube.com/c/ZoeDIY/featured>

89. Zvezdaeva. YouTube. –

Режим

доступу: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLizpAx9TuC8tqbH1MJO9>

[WO8oLm7NKUx6Y](https://www.youtube.com/playlist?list=PLizpAx9TuC8tqbH1MJO9)

90. Модные практики с Паукште Ириной Михайловной. YouTube. – Режим

доступу: <https://www.youtube.com/c/modapractic/playlists>